

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/1. Telefon šte. 75, ponoči tud šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 96

Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 409

Podružnici: Maribor, Baravska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zaveza: Ljubljana št. 11.823 - Praha čisto 78.150, Wien, Nr. 105.845.

Ljubljana, 11. junija.

Božji mlini meljejo počasi, politični mlini v Jugoslaviji pa precej hitreje. Ni še minulo eno leto, odkar je Stipa Radić sedel še globoko v ječi, državnih odvetnik pa je pripravil vložitve obtožnice proti njemu radi zločina veleizdaje, storjene s tem, da je Radić z zastopnikom madžarske vlade Unkelhüsserjem sestavil pogodbo za razdelitev Jugoslavije, po koji bi Vojvodina pripadla Madžarom, Prekmurje pa bi se lahko odločilo s plebiscitom za Budimpešto.

Popolni padeč na kolena je rešil Radića, njegova stranka je zavrgla republiko in revizijo ustave. Velika je bila pogreška, da se je tedaj HSS vzelo v vlado, ker bi bila v opoziciji še prej razpadla v vsej svoji sramoti. Drugi pa so mislili, da bo to boleznj konec samo, če se HSS posadi na sedlo in pozove, naj pred vsem svetom pokaže kaj zna.

In to se je tudi pokazalo s kinematografsko naglico. Preko zime se je v dejanji vsakomur izjasnilo, da ne gre, če je Stipa v vladi. Od aprila naprej pa prihaja dan na dan nov dokaz, da istota tako ne gre, če Stipe ni v vladi. Tudi če je konfiriran z močnim nagobčnikom na morju, ne gre. Vidi se, da ni kriv samo Radić kot oseba, ampak da je v vsem nastopu HSS notranja neskladnost, ki sprečuje vsako delo.

Danes torej smo tako daleč, da merodajni krogi vidijo, da je tudi brez Stjepana Radića notranji odnos v vladi nemogoč. G. Radić je spoznavši, da gre stvar slabo, poslal v borbo g. Janeza Pucelja. S ponudbo portfelja ga je končno privezal na svoj voz. G. Prepeluha, ki je radičevcev starejšega datuma, je Radić v znani svoji nevhvaležnosti pustil pasti in mu ni hotel izposlovati nobenega važnega mesta in tako je prišlo, da igra danes v HSS večjo vlogo n. k. g. Debelak, nego g. Prepeluh. Radić je izbral Pucelja, da mu gre po kostanj v ogenj in da se razpusti SKS. Ni nič čudnega, če so se med starejšimi in novopečenimi radičevci razvili precej mučni in napeti odnosi. Kakor čujemo, je grupa g. Prepeluha mnogo bližja ministru za šume dr. Nikiču in izgleda, da hoče ob bližnjem izbacenju g. Pucelja iz vlade ostati preko Nikiča z njo v kontaktu.

Razkol v radičevskem klubu je vedno hujši. Tudi najboljši Radičevi pristaši priznavajo, da je «stari», to je Stipa, vse pokvaril in da bi dobro storil, če bi se umaknil za vselej. Z njim pojde v politični zaton tudi g. Pucelj, ki ima to zaslugu, da se je iz osebne ambicije postal zdravega kmečkega pokreta v Sloveniji in ga tudi upravnostil.

Prpriave za blejske konference

Beograd, 11. junija p. Poljski poslanik Oksenski je obvestil naše zunanje ministrstvo, da odhaja na Bled, kjer bo ostal dalje časa. Češkoslovaški poslanik Šeba je imel danes posvetovanje z zunanjim ministrom dr. Ninčičem o konferenci Male antante, ki se prične 17. t. m. na Bledu. Konferenca novinarske Male antante se prične na Bledu 16. t. m. zvečer. Konferenca državnikov M. a. se bo vršila v Grand hotelu g. Kende.

Beogradske konvencije z Italijo predložene

Beograd, 11. junija, p. Danes so bile Narodni skupščini predložene s strani kabineta zunanje ministra konvencije zaključene z Italijo. Dr. Ninčič in doktor Vasa Jovanović sta predložila tri konvencije in en sporazum, ki se tiče železniških vprašanj, in sicer konvencijo o železniškem omrežju bivše južne železnice na ozemlju Reke, konvencije o ureditvi prometa in tranzita na železnici, sporazum o tarifi direktnega blaga in jadranski tarifi, konvencija za uporabljanje obmejnih postaj in spojnih prog. Razen tega sta dr. Ninčič in dr. Šuperina predložila sporazume, ki se tičejo brzojavne, telefonske in poštne službe, dr. Ninčič in Gjurčić pa konvencije o povrnitvi imetja pravice in interesov, konvencijo o fondih, sporazum o privatnem zavarovanju, o konkurzi, o podpori oseb, ki so v breme javni pomoči, dalje sporazum o industrijskih podjetjih, trgovskih družbah in drugih družtvih. Dalje je dr. Ninčič predložil konvencije o svobodnem nastanjanju in trgovini, o reciprociteti izdajanja listin, s katerim se urejuje državljanjski položaj ter o uzakonjenju in usvojenju otrok, konvencijo o otvaranju konzulatov in imenovanju konzularnih uradnikov, o imuniteti in privilegijah konzularnih atašeev, o zagotovitvi nedotakljivosti arhivov in spisov, o dolžnostih in kompetenci konzulatov, o pomorski službi, o izdajanju in vidiranju potnih listov, o poslkih konzulatov in o stipulaciji ratifikacij. Vseh konvencij je 37.

Redukcija »Goriške Straže«

Gorica, 11. junija o. Radi denarnih težav in podražitve papirja, predvsem pa zaradi pogostega zaplenjenja bo »Goriška Straža« odslej izhajala le po enkrat na teden.

G. Uzunović pošilja parlament domov

Vlada v veliki zadregi radi nettunskih konvencij. — Nova nesoglasja med R in R. — Radić se javlja iz eksila. — Radikalne grožnje. — Ožja opozicija molči o korupciji, ker se je zagledala v ministrske portfelje.

Beograd, 11. junija p. Za popoldne ob 6. uri je bila sklicana seja ministrskega sveta, na kateri se je imela nadaljevati razprava o nettunskih konvencijah. Seja pa se ni vršila, ker so ostala večerajšnja nesoglasja neizravnana. Seja Narodne skupščine je potegnila nase zanimanje vseh. Med sejo je ministar dr. Ninčič konferiral s štefl političnih skupin glede izvolitve odbora za razpravo o beogradskih konvencijah. Težkoče, ki so se naenkrat zopet pojavile v vladi radi nettunskih konvencij, se mnogo komentirajo. Min. predsednik se jim očitno namerava izogniti na ta način, da bo Narodna skupščina čimprej odgojena, kar je g. Uzunović v ostalem že danes v svojem govoru napovedal.

Medtem je začel Radić iz svoje konfinacije z novimi intrigami. Priobčil je v »Cobzoru« nove napade na radikale ter si je zlasti privoščil ministra Simonovića, kateremu svetuje, naj raje pomaga invalidom, mesto da grmi proti Radiću in proti sporazumu s HSS. Tudi Maksimović izreka Radić svoje nezaupanje radi razveljavljenja komunističnih občinskih mandatov v Dalmaciji ter zahteva, da se to razveljavljenje preklicuje. Napetost odnošalev med obema R je povečalo tudi delstvo, da se g. Uzunović brani prisliliti ministra Nikiča k demisiji, kakor to zahteva Radić. Radikali prejšijo, da bodo vrgli iz vlade Radičeve

osebne pristaše, predvsem g. Pucelja in Krajača, češ da je Nikičeva skupina danes v klubu HSS tako močna, da bo Radić ostal v manjšini.

Za podpredsedniško mesto Narodne skupščine se radičevci še vedno niso sporazumeli. Kot glavna kandidata se danes imenujeta dr. Z. podsekretar Pasarić in pos. Basariček.

Po končani seji Narodne skupščine se je vaš dopisnik razgovarjal z min. predsednikom Uzunovićem o nadaljnjem delu parlamenta. G. Uzunović je izjavil, da nadaljnji delovni program še ni določen, vsekakor pa bo skupščina poslana julija meseca na počitnice. O tem se bo še dogovarjal s predsednikom parlamenta Trifkovićem.

Mnogo se komentira dejstvo, da je tkzv. protikorupcijska akcija ožje opozicije popolnoma zaspala. O sklicanju napovedanih velikih zborov v Beogradu, Novem Sadu, Sarajevu, Zagrebu se nič več ne govori. Radikali se seveda upravičeno norec delajo ter trdijo, da je bilo ožji opoziciji treba pokazati le s pristom na vrata v vlado, pa je takoj previdno začela molčati. Ljubljanski šhod se smatra kot ponesrečena strankarska prireditve SLS, ki je hotel poceni ojačati svoje omajane pozicije v Sloveniji.

Jutri zvečer odpotuje posl. Pribečević v spremstvu nekaterih drugih poslancev SDS na veliki šhod v Metliko.

Konflikt med Anglijo in Rusijo

Angleška protestna nota radi boljševiških podpor

Delavska stranka ne bo predlagala vladi nezaupnico. — Manifest delavske stranke. — Važne izjave vladnih zastopnikov. — Rudarska stavka se krha.

London, 11. junija. (Radio.) Radi ruskih denarnih pošiljatev angleškim delavcem v splošni stavki je poslalo zunanje ministrstvo v Moskvo protestno noto, ki bo izročena ruski vladi v par dneh potom angleškega zastopnika. Angleška vlada sedaj proučuje vprašanje, ki je nastalo vsled teh denarnih pošiljatev.

London, 11. junija. (Radio.) »Daily Express« računa, da se ustanovi trust vseh premogovnikov, katerega bi financirala angleška banka in ki bi bil edini izhod iz sedanje premogovne krize.

London, 11. junija. (Radio.) Parlamentarna eksekutiva delavske stranke je sklenila, da ne predlaga nezaupnice angleški vladi radi njenega postopanja v premogovnem sporu.

London, 11. junija. (Radio.) Rudarska zveza je izdala manifest, v katerem začrtava svoje stališče v rudarskem sporu. Zveza predlaga, naj vlada ponovno intervencira in vso stvar tako reši, da se končno uredi vsa zadeva brez večjih odlašanj. Vsebinsko manifesta bo proučila sekcija za delo, ki je pripravljena začeti pogajanja na

boljši podlagi kot doslej.

Tajnik za kolonije Amery je izjavil, da imata v gotovih točkah obe stranki prav. Lastniki upravičeno trde, da ne morejo delati z izubo. Rudarji so izgubili precej simpatij vsled pretiranih zahtev. Prav imajo le v toliko, v kolikor se borijo za minimalno eksistenčno plačo. Ta spor ni vprašanje pravice ali krivice, ampak spor dveh principov, ki se mora končati sporazumom.

Tajnik za vojno Worthington Evans misli, da se spor na podlagi podaljšanja delovnika lahko reši. Vlada bi morala v tem smislu tudi vplivati na rudarje, ako je v resnici potrebno, da se v premogovniških delj časa dela.

Po petih letih se je v Glasgowu zopet razkldal inozemski premog.

London, 11. junija s. Premogarji srednje-angleškega revirja so izdali proglas, v katerem nastopajo proti glavnemu tajniku Coolu in se pritožujejo, da je vse zavedel v zmoto. Vsled tega priporočajo delavstvu, naj v posameznih okrajih prično pogajanja z lastniki rudnikov.

Falzificiranje javnega mnenja na Madžarskem

Režimske stranke obtožujejo opozicijo, češ da je zakrivila ženevski neuspeh grofa Bethlena. — Rekonstrukcija vlade. — Madžarske oblasti zahtevajo izročitev »atentatorja« Justha.

Budimpešta, 11. junija. sd. »Eesti Kurir« poroča o skorajšnji rekonstrukciji vlade po povratku ministrskega predsednika iz Ženeve. Finančni minister Bud bo po poteku sanacijske dobe, t. j. 30. junija demisioniral. Istočasno bosta odstopila tudi notranji minister Rakovec in minister za deželno brambo grof Csaky.

Pod vplivom ženevskega neuspeha grofa Bethlena so se sestali voditelji vladnih strank k zaupni konferenci, na kateri so sklenili, da je treba v vsemi sredstvi preprečiti ostavko Bethlenovega kabineta. Režimske stranke hočejo braniti Bethlena kot branika madžarske suverenosti. V teh krogih so prepričani, da bo grof Bethlen še nadalje

mogel obdržati vso oblast v svojih rokah. Stvar je aranžirana tako, da pade vsa krivda za ženevski neuspeh na opozicijo in na informatorje inozemskega časopisa. Ni izključeno, da bodo odlični opozicijski poklicani na odgovornost.

Budimpeštansko kazensko sodišče je podvelo pri prevodosnem ministru korake, da doseže diplomatskim putem izročitev emigranta Ivana Justha pri švicarski zvezni vladi. Predlog za izročitev opira s tem, da je bil Justh že l. 1920. obojen radi defraudacije in falzificiranja čekov na dve leti prisilnega dela; tej kazni pa je takrat ubežal. (Glej tudi poročilo na 2. strani.)

Imenovanje novih poslaničnikov

Beograd, 11. junija, p. Danes je bil podpisan ukaz, s katerim je bil imenovan za našega poslanika v Varšavi Branko Lazarević, dosedaj poslanik v Tirani. Njegovo mesto v Tirani ostane začasno nezasedeno. To se spravila v zvezo s tem, da se je predsednik albanske republike Ahmed beg Zogu orientiral proti naši državi. Za poslanika v Carigradu je imenovan Tiča Popović, bivši poslanik v Budimpešti.

Mariborski radikalski šhod

Beograd, 11. junija p. V nedeljo prireditelj radikali v Mariboru šhod, na katerega so vabili vse mogoče radikalske pravke in ministre. Ostalo pa je pri tem, da na šhod ne pride nobeden od ministrov. Kot glavni govornik nastopi dr. Velizar Janković, ki je že enkrat v Mariboru govoril, ko je za časa Protić-Koroščeve vlade pred petimi leti proslavil klerikalce ter v nebo povzdigoval orlovske organizacije. Radikalno vodstvo je odredilo dr. Jankovića za Maribor, ker je znan kot oster nasprotnik zavezni-

štva z Radićem, s katerega pristaši so baš mariborski radikali silno intimni. Dr. Janković se je nocoj odpejal v Maribor v spremstvu nekaterih manj znanih poslancev, ki so porabili priliko za kratek izlet v Slovenijo.

Afera Plamenac pred drž. svetom

Beograd, 11. junija, r. Danes je državni svet razveljavil ukaz, na podlagi katerega bi se imela znanemu črnogorskemu emigrantu Jovanu Plamenacu izplačati kot bivšemu črnogorskemu ministru pokojnina od l. 1918. pa do danes. Ta pokojnina bi znašala 1 milijon dinarjev. Pred državnim svetom se nahaja tudi predlog, naj se razveljavi ukaz, s katerima je bil Jovan Plamenac imenovan za polnomočnega ministra v Pragi in takoj nato postavljen na razpoloženje.

Internacija Abd el Krima

Paris, 11. junija d. Kakor poroča »Petit Parisien« iz Pauja, je dalo županstvo Saules de Bearna Abd el Krimu za stanovanje na razpolago grad iz 18. stoletja, ki se nahaja ob vhodu v mesto.

Dan velikih porotnih senzacij

Glej obširna poročila na 6. in 7. strani.

Veliki škandali v Narodni skupščini

Izzvani po ministru Pucelju. — Mesto Pucelja je bil izključen posl. Angeljinović. — Ostra debata o gospodarski krizi. — Radičevci zopet ne vedo povedati nobene besede. — Velik govor posl. Demetrovića.

Beograd, 12. junija r. Na današnji seji je Narodna skupščina razpravljala interpelacije opozicije o kmetijski krizi. Vladne skupine so pokazale za to vprašanje zelo slabo zanimanje ter je bilo mnogo radikalskih in radičevskih poslancev odsotnih.

Najprej je skupščina odobrila poročilo verifikacijskega odbora, da se mesto dosedanjega poslancu Živkovića, ki se je odrekel mandatu, pokliče kot poslanec Sima Gjurčić, knjižničar iz Požege v Srbiji.

Interpelacija opozicije o kmetijski krizi, naslovljena na ministra za kmetijstvo in vodo, finančnega in prometnega ministra, naglašja, da sedana vlada kmetijstvo ubija z visokimi carinskimi postavkami in drugimi težkočami. Vlada ni ničesar storila za ublažitve kmetijske krize. Interpelant posl. dr. Sečero v tovariši vprašujejo:

1.) ali je vladi znano kritično stanje kmetijstva in kakšne korake misli podvzeti, da se olajša položaj prebivalstva; 2.) ali je finančni minister pripravljen ukiniti vse izvozne carine na kmetijske produkte ter zmanjšati uvozne carine na predmete, potrebne kmetijstvu (poljedelske stroje in slično);

3.) ali je prometni minister pripravljen znižati železniške tarife za izvoz kmetijskih produktov in tako usposobiti naše poljedelce za konkurenco na inozemskih trgih; 4.) ali je vlada pripravljena razgnati kartele tvornic sladkorja in za predelavo konoplje ter zagotoviti rentabilne cene produkcije.

Minister za kmetijstvo Pucelj je v svojem odgovoru naglašal, da se je po vsem svetu ogromno povečala produkcija cereali in zato ni čudno, da so spričo velikih ponudb padle cene. Drugi vzroki padanju cen pri nas je velik skok dinarja in visoke carine na kmetijske proizvode. Edino stvarno obljubo je dal g. Pucelj s tem, da je rekel, da bo ukrenil potrebno za oživotvorenje zakona o kmetijskih kreditih. Njegov govor je napravil na zbornico silno slab utis.

Finančni minister dr. Perić je izjavil, da sedanjí stredenok ni pripraven za odpravo carin, vendar pa po malem zmanjšuje carinske postavke. Z novimi trgovinskimi pogodbami pa se otvarjajo novi trgi našemu kmetijstvu.

Prometni min. Vasa Jovanović je zagovarjal železniške tarife, ki so sedaj vse direktne, unificirane in zmanjšane. Trdil je, da železniške tarife sploh nimajo velikega vpliva na kmetijsko krizo. Lani se je od vsega poljedelskega blaga izvozilo samo 7% po železnici, 93% pa po vodnih poteh. V Češkoslovaški so železniške tarife za 20 do 30 odstotkov dražje kakor tudi v Madžarski Klub temu je na predlog tarifnega odbora zmanjšal železniške tarife za izvoz žita za 15%.

Končno se je oglašil tudi minister trgovine dr. Krajač (klic: »Čujmo gljavorja!«) ki je obširno govoril o kartelu tvornic sladkorja in za predelavo konoplje.

Nato je dobil besedo interpelant dr. Sečero, ki je ostro napadel vlado, ki niti zakona o poljedelskih kreditih, katerega je uveljavila vlada PP, ni oživotvorila, vsled česar je ostal krivca črka. Očital je nespoštnost drju Krajaču, ker se ni osnoval Gospodarskega sveta, dasi je bil po ustavi dolžan to storiti in dasi je samo tako mogoče izlečiti gospodarsko krizo.

Seja je bila nato prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 5. Prvi je govoril klerikalec Vesjenjak, nato poslanec Lalošević v imenu kluba Ljube Jovanovića, ki je na splošno začetje kritiziral opozicijo ter prosil vlado, naj vprašanju poljedelske krize posveti resno pozornost. Bosanski radikal Velko Grururović je v veliko veselje opozicije ozmerjal vlado, posebno njeno nedelavnost naglašujoč težki položaj, v katerem se nahaja Bosna in Hercegovina. Po tem govoru je prišlo do zelo ostrega dvoboja med poslancem Vilderjem in predsedujočim dr. Subotičem, ker je Vilder dokazoval, da je dr. Subotič v svojem postopanju pri podeljevanju besede kršil poslovnik. V največjem nemiru je potem dobil besedo samostojni demokrat Juraj Demetrović.

Ves čas njegovega govora so izzivali radičevci in radikali konflikte. Demetrović je ostro kritiziral nedelavnost in lenobo vlade. Odgovor vlade prihaja po sedmih mesecih odkar je bila interpelacija vložena. To dokazuje, da se vlada nič ne briga za interese ljudstva; ona je zaposlena z zabavami RR režima, za druge stvari ni imela časa. Odgovori ministrov pa zopet dokazujejo, da vlada nima ne programa ne ideje o smotreni gospodarski politiki. Pušča vse, da gre svojo pot. Za njo ne obstoji niti poljedelska, niti gospodarska kriza. Poljedelska kriza je kriza vse države, vlada pa stoji tu brez pomoči in brez razumevanja za to vprašanje. Zalostna resnica je, da v času tkzv. seljaške vlade seljak naravnost pogubno propada! Govornik zahteva, naj vlada že enkrat pristopi resni sanaciji prilik. Potrebna je redukcija ministrstev, večja koncentracija poljedelskih poslov, re-

organizacija državne uprave, za kar naj se takoj sestavi strokovna komisija, redukcija proračuna, davčna razbremenitev in sistematično pospeševanje poljedelstva. Sedanja kriza ima dvojen značaj. Ona se najprej javlja kot akutna kriza prodaje, obenem pa je tudi trajna kriza produkcije. Kriza prodaje je nastopila radi padanja cen na svetovnem trgu, dviga dinarja, radi prevelikih državnih in samouravnih davcev, radi dražjih železniških tarif ter izvoznih carin na poljedelske potrebščine. Trajna kriza produkcije izvira iz slabih letin, iz slabe kvalitete žlvine, in nezadostne gojitve industrijskih rastlin in iz pomanjkanja cenenege kredita. Ako se produkcija ne dvigne, bo neizbežno padal standard življenja našega kmeta, ako pa je naš kmet siromašen, ni možnosti za razvoj naše industrije. Posl. Demetrović zahteva gospodarsko anketo strokovnjakov iz Narodne skupščine in izven nje, ki naj določi načrt stalne gospodarske politike, katere sedaj ni. Končno je izjavil, da bodo samostojni demokrati glasovali za nezaupnico vladi. Za poslancem Demetrovićem je govoril poslanec Gavro Kapetanović (musli) potem pa Joca Jovanović-Pižon, ki je zahteval, da vlada odstopi, ker ni izpolnila ničesar, da izboljša razmere na kmetih.

Pucelj izziva skandale

Med govori davidovičevcev Pere Markovića in Grola je prišlo do ostrih incidentov z radikali in radičevci. Globok utis opozicijskih govorov je skušal zmanjšati min. predsednik Uzunović, ki je v daljšem demagoškem govoru napadal opozicijo, češ da je danes govorila vse drugo, samo ne o poljedelski krizi in celo to stvar demagoški izkoristila, ker vlada v skupščini dela. Vlada bo tudi dalje delala, samo ne bo delala v času skupščinskih počitnic, ko je velika vročina. Med tem govorom je prišlo do ponovnih ostrih konfliktov med vladno večino in opozicijo. Velikanski viharji pa so nastali ko je poljedelski minister Pucelj poskušal zafrkavati opozicijo z njemu lastno domačo »šegavostjo«. Nekvalificirano ponašanje Pucelja je izzvalo najorgrošnejšo revolto poslancev, ki so dvignili velikanski hrup. G. Pucelj ni mogel več govoriti. V splošnem viharju skoči proti njemu posl. Grga Angeljinović (dav.) ter kriči: »Zakaj se tako derete? Pred vami drhte samo vaši volji! Pomislite, da govorite v Narodni skupščini, ne pa v vaši mesarjii!«. Nastal je strahovit trušč, tako da se je morala seja prekiniti. Po daljši pavzi je Pucelj komaj mogel nadaljevati svoj govor vsled velikan skega hrupa. Nato so posamezni poslanci opozicije med njimi Sečero in Demetrović ostro obsodili nastop ministra Pucelja. Posl. Demetrović je rekel: »Obžalujem, da zakoni spodobnosti ne veljajo tudi v parlamentu, najmanj pa za aktivne ministre, ki se poslužujejo nedostojnih besed«. Besedo je zahteval tudi posl. Angeljinović, pa mu je predsednik Subotič ni dal. To je Angeljinovića tako razjarilo, da je začel razbijati s pestjo po govorniški tribuni. Takoj so skočili radikali in kričali, da se predsednika ne sme terorizirati. Okoli Angeljinovića se je zbrala velika gruča in zdelo se je, da bo prišlo do pretepa. Vmešal se je minister dr. Srškić ki je skupine ločil. Trajalo je precej časa predno je mogel priti do besede posl. Dragutin Ranković, ki je ostro napadal posebno ministra Pucelja. Radikal dr. Pera Jovanović je predlagal prost prehod na dnevni red, ki ga je usvoil minister dr. Ninko Perić v imenu vlade.

Posl. Sečero je prečital motivirani predlog davidovičevcev, klerikalcev in muslimanov, sam. demokrat posl. Demetrović pa v imenu SDS.

S tem je bila razprava zaključena.

Posl. Angeljinović izključen.

Predsednik Trifković je zahteval od skupščine, naj se posl. Angeljinović izključi od ene seje radi nedostojnega obnašanja napram predsedniku skupščine.

Posl. dr. Grga Angeljinović je izjavil, da se ni dostojno obnašal on, temveč minister Pucelj. Zahteva, da se kaznuje s tremi dnevi izključitve, ako se mu dokaže krivda, in v tem slučaju je pripravljen plačati 300 Din svoje poslanske dnevnice v strankarsko blagajno radičevcev, 300 Din pa radikalski stranki.

Vladna večina je sprejela predlog predsednika skupščine ter je bil posl. Angeljinović izključen od ene seje.

Vladna večina je z dosedanjim gospodarsko politiko zadovoljna.

Zatem je vladna večina sprejela predlog o prostem prehodu na dnevni red.

Seja je bila zaključena o polnoči v največjem hrupu. Prihodnja seja je napovedana za jutri ob 10.30 dopoldne z dnevnim redom: Volitev drugega podpredsednika skupščine in volitev odbora za zakonski predlog o ratifikaciji specialnih konzularnih, poštih in brzojavnih konvencij med našo državo in Italijo.

Brazilijska preta iz Društva narodov

Brazilijska akcija med južnoameriškimi državami. — Zakaj zahteva Španija stalno zastopstvo v Ženevi.

Ženeva, 11. junija. (Radio.) Brazilijska vlada je sporočila v oštrih tonih Svetu Društva narodov, da Brazilijska vlada ne odobri sodelovanja pri razpravi o dodelitvi sedežev v Svetu, lahko v danem trenutku izstopi iz Društva narodov. Nota se motivira s tem, da hočejo ustanoviti zvezo iz evropskih in ne tudi ameriških veselil. Po doslej še nepotrjeni vesti se je brazilijska vlada obrnila do vseh južnoameriških držav s prošnjo, naj bi sledile njenemu zgledu in se ne bi več udeleževale sodelovanja v Društvu narodov.

Berlin, 11. junija. (Radio.) Španski vele-

poslanik je utemeljeval zahtevo svoje vlade po stalnem sedežu v Svetu Društva narodov, češ da je naloga Španije kot edine veselice, ki je bila v svetovni vojni nevtralna, da posreduje v morebitnem sporu med obema interesiranimi skupinama.

London, 4. junija (Radio.) Listi povdajo, da ni nobene zapreke za sprejem Nemčije v Društvo narodov. Istočasno priznavajo Brazilijski in Španiji velike zasluge za Društvo narodov. «Times» upajo, da je sedanje stališče Brazilijske in Španije je provizoričnega značaja.

Valutna kriza v Franciji

V Parizu še vedno mislijo na možnost koncentracijske vlade. — Nove odredbe za zaščito franka.

Pariz, 11. junija. (Radio.) Ministrski predsednik Briand je izjavil, da v sedanjih razmerah ne pripusti nikakih političnih debat. V vladnih krogih so vzemirjeni radi odločitve zvišanja poslanskih plač. Radi ponovnega padea franka bodo zahtevali najbrže parlamentarne stranke rekonstrukcije ministrstva na široki narodni podlagi.

Pariz, 11. junija. s. Kakor izve «Ere Nouvelle», je sklenil odbor za omejitve konzuma sledeče: 1.) da se premeša kruha razen pšenične moke 8 do 10 odstotkov drugih vrst moke; 2.) da se prepove prekupčevanje z živino in da mora vsak prodajalec imeti

uradno dovoljenje za trgovanje; 3.) da se pospeši direktna trgovina med kmeti in konzumenti na ta način, da se zboljša promet s poštnimi paketi z dežele in 4.) da se uvedejo pogajanja z Brazilijsko, s katerimi naj bi se doseglo znižanje davka na izvoz kave v Brazilijski, v kolikor pride pri tem Francija v poštev.

Pariz, 11. junija. (Radio.) Theunis je prišel danes v Pariz in konferiral s finančnim ministrom Peretom o skupnem delovanju Francoske in Belgijske banke v zaščito domače valute.

Podrobnosti o „atentatu“ na Bethlena

Pravi „atentator“ je neki plemenitaš Justh, ki je sam ponarejal denar in čake, ki pa se izdaja sedaj za idealnega zaščitnika madžarstva in misli, da bo rešil madžarsko čast z „zaušnicami“... Madžari so pač vsi enaki vitezi.

Ženeva, 11. junija. Napadalec madžarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena se piše pravilno Ivan pl. Justh. Legitimiral se je na policiji z novinarsko legitimacijo, ki jo je potrdilo uredništvo nariškega lista «Ere Nouvelle». Tajništvo Društva narodov je za nedolocen čas prepovedalo vsem urednikom tega lista dostop do tajništva Društva narodov. Generalni tajnik Društva narodov sir Drummond je poslal grofu Bethlenu pismo, v katerem izraža svoje ogorčenje nad napadom in izjavlja, da oblaslev ne zadene nikakr krivda, ker je tajništvo Društva narodov popolnoma eksteritorialno in ima lastno policijo. Justh bodo izgnali iz Švice in policijske odredbe bodo poostrene. Takoj po otvoritvi včerajšnje seje Sveta Društva narodov je predsednik Guani (Urugvaj) izrazil obžalovanje Sveta, da je prišlo do takega insultra grofa Bethlena.

Ravnatelj stalnega madžarskega tajništva pri Društvu narodov dr. Baranyaj je vložil pri političnemu oblastvu tožbo proti Ivanu Justhu. Napadalec so prepeljal v zapor St. Antoine. Generalni tajnik sir Drummond je takoj poslal švicarskim oblastvom obširno poročilo o napadu na grofa Bethlena. Sodijo, da pride Justh pred švicarsko poroto. Naknadno se izve, da je napadalec Justh pred svojim dejanjem delil letake, ki protestirajo proti vladnemu sistemu Bethlena. Justh pravi v letakih, da hoče s kufotom, ki jo bo prisolil grofu Bethlenu, maščevati preganjane pristaje madžarske republike, tisoče mučnikov, ki ječe v madžarskih zaporih in solze madžarskega naroda. Na Madžarskem vlada že tisoč let oligarhija, ki tlači sedaj pod plaščem krščanstva in povzorijskega naroda. Sistem te oligarhije je prinesel Madžarski svetovno vojno in potem še okrenje domovine. Madžarsko narodno premoženje je večinoma v rokah visoke duhovščine in par stotin magnatov. Valed njihova režima te oligarhije so morali zastopniki republikanskih idej pobegniti v inozemstvo. Ker so se pod tem režimom na Madžarskem ponarejali bankovci in so ti hudočelci s tem nadedi domovini strašno sramoto, je Justh sklenil javno žigosati grofa Bethlena, da na ta način ožunči madžarski narod, da vrže s sebe sramotni jarem. Atentator pravi končno v svojem letaku, da prosi delegate Društva narodov in švicarska oblastva oproščenja za svoj čin in da z veseljem spreje-

ma vsako kazen. Nikakor ni komunist all pristaja Karolyija, ampak nastopa za evobodno demokrasko republiko v svoji domovini.

Republikansko gibanje na Madžarskem je imelo po smrti čednega madžarskega republikanca dr. Jurja Nagyja dva zastopnika, Emerika Weera in Ivana Justha. Prvotna vest veli, da je napadalec Emerik Weer,

Debata o zvišanju poslanskih dnevnic v francoskem parlamentu

Zbornica, ki ne mara zvišanja poslanskih plač.

Pariz, 10. junija. Včeraj ob četrta na dve ponoči se je zavrnila debata o predlogu, naj bi se zvišale poslanske dnevnice od letnih 27.000 frankov na 42.000, z negativnim uspehom. Zbornica je s 150 proti 128 glasovom odklonila predlog komisije.

Vprašanje dnevnic in debata o njem je zelo značilna in zanimiva. Pomisliti nam je treba samo, da »vlečejo« poslanci v Jugoslaviji dnevno po 300 dinarjev, a njihovi francoski tovariši samo 73 frankov, torej niti 125 dinarjev na dan. Razumljiva je tedaj zahteva po zvišanju odškodnine za francoske parlamentarce.

Poslanske »plače« v Franciji so se tokom zadnjih 20 let že trikrat zvišale. Pred letom 1906. so znašale letnih 9000 frankov, 23. novembra 1906. so se zvišale na 15.000 in 27. marca 1920 na 27.000 frankov. Zdaj je komisija predlagala nadaljnji dodatek 15 tisoč frankov.

Na seji poslanske zbornice, ki ji je predsedoval Herriot, je najprej predlagal rojalist Bire, naj se zadeva odgodi sine die, češ da ljudstvo ne zahteva takih reform, kakor je zvišanje poslanskih dnevnic. Če sklene parlament, da se ne da živeti z manj nego 42.000 franki, ga bodo naenkrat naskočili uradniki s svojimi zahtevami.

Poročevalec komisije Rognon pravi, da se dobro zaveda nepopularnosti svojega predloga, toda on hoče braniti demokracijo in zagotoviti neodvisnost narodnih izvoljenecv. Po njegovem mnenju je to vprašanje socialne narave. Vedeti se mora, ali bo poslanec mogel izvrševati svoj mandat popolnoma neodvisno ali pa samo pod jeroštvom finančnih močtev. Poziva poslance, da glasujejo za zvišanje dnevnic in 42 tisoč frankov, s čemer bodo izpolnili svojo državljansko in republikansko dolžnost.

Komunist Piquemal brani predlog svoje stranke za odgoditev debate. Tudi zanj je vprašanje poslanskih dnevnic socialnega značaja. Izvoljenec ljudstva se mora omogočiti dostojno življenje. Smatra pa, da bodo tisti, ki uganjajo korupcijo pri nizkih dnevnicah, ostali koruptni tudi, če se dnevn-

glasoval proti, nato pa vseeno prejel zvišane dnevnice, če zmaga predlog komisije. Voditelj socialistov Leon Blum je izjavil, da bi v slučaju, če bi mogel biti poslanec samo tisti, ki lahko živi iz lastnih dohodkov, bili izključeni od izvolitve delavci, uradniki in celo podeželski zdravniki. S tem bi se kršilo načelo demokracije in bi se praktično uvedel cenzus.

Ferdinandu Bougèreu se zdi to, kar se zahteva od parlamenta, »skrajno nemoralno«.

Dauthy izjavlja, da se bo držal glasovanja. (Klici: Ali se boste držali tudi predjemnja zvišanih dnevnic?)

Komunist Berthon pravi, da se mora vprašanje zvišanja plač razmatrati v celoti, nikakor pa ne v prvi vrsti za poslance.

Za Fabryja je današnji čas, ko je treba varčevati in ko bide Francija neodločen boj za svoje finance, jako neprikladen za uvajanje novih izdatkov.

Pri glasovanju je bil odgoditveni predlog rojalista Bireta odklonjen, prav tako tudi komunistični dnevnici. Pred glasovanjem je vprašal socialist Bretin komunist Garcheryja, če vleče svojo plačo občinskega svetnika, nakar ga je ta zavrnil z vprašanjem, če so se socialistični župani, ki so obenem poslanci, odpovedali županskim plačam.

Pri nadaljnji razpravi je predlagal Belansan v imenu demokratov, naj se zvišajo prejemki za oženjene poslance za 5000 frankov in po 3000 frankov na vsakega otroka izpod 21 let.

Duhovnik Lemire izjavlja, da je kot »samo po poklicu« pripravljen glasovati za zvišanje odškodnine za tiste, ki morajo skrbeti za družino.

Vendar je zbornica odklonila ta predlog z 246 proti 234 glasovom. Poročevalec komisije Rognan je zapustil z resnim in turboznim obrazom dvorano.

Pri nadaljnji razpravi je predlagal poslanec Angoulvant, naj prejemajo oženjeni poslanci 6000 frankov letne doklade za ženo, za otroke pa po 2000.

Blaisot: Še pravkar so predlagali 3000

Belokranjci! Dolenjci!

V nedeljo dopoldne ob 11. uri vsi v Metliko na shod Svetozara Pribičevića

ker niso mogli takoj ugotoviti njegove identitete. Ivan Justh ni v sorodstvu v znanim pokojnim madžarskim politikom Julijem Justhom. Doma je iz Velikega Varadina na Sedmograškem, kjer je bil zakoten novinar, po prevratu pa se je hotel po strmoglavljenju komunistov uveljaviti v politiki. To se mu ni posrečilo. Postal je uradnik družbe Atlantic Company, kjer pa je poverjal denar in ponarejal čake. Zato je bil obsojen na dve leti ječe, koncem maja 1922 pa je pobegnil s ponarejenim potnim listom najprej na Dunaj, kjer je bil nekaj časa glavna opora madžarskega lista «Proletar». Justh je šel potem v Pariz, za njim pa je bila poslana tiralica. V Franciji se je seznanil z Emerikom Weerom, ki je tudi pobegnil iz Madžarske, kjer so ga obsodili zaradi republikanske agitacije. V Francijo je prišel z letalom. V Parizu so ustanovili Weer, Justh in emigrant Josip Diner-Denes madžarsko skupino lige za človečanske prevrice. Tej skupini je pripadal tudi Ibrahim Koever, ki je svoj čas napadel v parlamentu poslanka Stefana Rakovskega. Justh je bil tajnik madžarskega republikanskega društva. Ti republikanci so nekaj časa sodelovali z grofom Mihaelom Karolyijem. Justh je tudi nekaj časa izdajal list «Republika». Valed sporov s Karolyijem pa je list kmalu prenehal.

nice zvišajo. Po njegovem mnenju se morajo najprej urediti delavske mezde in uradniške plače, šele potem naj pridejo na vrsto poslanci.

Socialist Barabant meni, da bi morali bogati poslanci prvi glasovati za zvišanje parlamentarne odškodnine. Poslanec-advokat, ki je leta 1924 prijavil 800.000 frankov dohodkov, seveda ne rabi zvišanja. (Klici: «Boncour (socialist)! Berthon (komunist)! Moro-Giafferi (radikal)!»)

Moro-Giafferi izjavlja, da je res med tistimi, ki lahko žive brez parlamentarnih dnevnic, prav zato pa smatra, da ne sme odrekati tovarišem, ki nimajo te sreče, možnosti za materialno in moralno neodvisnost.

Barabant navaja dalje razne obvezne izdatke, ki jih ima poslanec tako, da mu ostane samo 1500 frankov na mesec za življenje. Poziva zbornico, naj glasuje za zvišanje, in pravi, da je neiskreno, če bo kdo

frankov za ženo. Zdaj pa že 6000! Bolj ko mineva noč (bilo je že polnoč!), tem dražje postajajo žene! (Smeh.)

Zbornica je zavrgla tudi ta predlog, kakor tudi Triballetov amandman, da naj velja zvišanje samo za poslance, katerih dohodki ne presegajo 20.000 frankov.

Pomožni poročevalec Jean Felix je izjavil, da se komisija vrača k svojem prvotnemu predlogu, to je zvišanju poslanske odškodnine od 27.000 na 42.000 frankov. V dvorani so skoro sami socialisti, ki so za zvišanje. Nasprotniki pa so hitro mobilizirali svoje čete. V dvorano so se vrnili celo poslanci, ki so bili že legli spat. Glasovalo se je poimensko celo uro. Ob četrta na dve zjutraj je razglasil predsednik Herriot, da je predlog odklonjen s 150 proti 128 glasovom.

Tako bodo tudi nadalje znašale poslanske dnevnice v Franciji samo 73 frankov (naših 125 Din)!

Odgoditev nemškega parlamenta

Berlin, 11. junija (Radio) Zbornica je danes v navadnem glasovanju odklonila komunistično nezaupnico vladi. Socialisti niso glasovali. Ostale stranke razen komunistov so glasovale proti. Zbornica se je potem odgledala do po plebiscitu o razlastitvi bivših knezov. Zunanji odbor je danes brez debate osvojil predlog odbora za poslovniki glede ukinitja imunitete narodnosocialističnega poslanka Kubeja. Narodni socialisti so sami glasovali za predlog.

Italijanski valutni trg

Rim, 11. junija. o. V kratkem stopi v veljavo odlok, po katerem bo zopet dovoljeno trgovati z valutami na italijanskih borzah. Kupčije z valutami se bodo po novih predpisih dovolile le bankam, ki imajo vsaj 100 milijonov lir vplačane glavnice. Tem bankam bo tudi dovoljeno kupovanje in prodajanje dolgoročnih deviz, če to odgovarja različnim potrebam industrije in trgovine. Potrebno je treba utemeljiti in banke morajo utemeljevanje hraniti in staviti državnemu zakladu na razpolago za morebitno kontrolo. Za prestopke so določene precej stroge kazni.

Zaglul paša predsednik egiptovskega parlamenta

Kairo, 11. junija d. Kralj Fuad je včeraj po podrgoletnem premoru otvoril parlament z vojaško paradom. Prestolni govor je prečital min. predsednik Adhi paša. Vodja nacionalistov Zaglul paša je dal med čitanjem po vsakem stavku znak za ploskanje. S tem je hotel naglašati, da je prestolni govor njegovo delo. Pred ploskajočim občinstvom se je globoko priklonil. Zbornica je zelo odobravalna izjavo, da hoče vzpostaviti vlada pristrčne odnose z Anglijo, da mora Egipt uživati svojo popolno neodvisnost. Zbornica je ob burnem ploskanju izvolila Zaglula pašo za svojega predsednika.

Egipt v Društvo narodov

London, 11. junija s. Kakor poročajo iz Kaira, je egiptovska vlada izjavila, da bo Egipt predvidoma jeseni stavil predlog, da se sručimo v Društvo narodov.

Poljska zunanja politika

Krvavi spopadi v Ostrovicah.

Varšava, 11. junija (Radio) Zunanji minister je izjavil, da bo vlada skušala vzpostaviti prijateljske odnose z Rusijo in dobro sosedstvo z Nemčijo.

V železarni pri Ostrovicah so bili včeraj krvavi spopadi med policijo in delavci. Ti so demonstrirali za izpustitev nekaterih tovarišev, ki so bili kaznovani zaradi prestopkov v tovarni. Bitke na ulicah se je udeležilo preko 2000 ljudi. V boju je bil en redar in pet demonstrantov ubitih in nad 20 hudo ranjenih. Zvečer so morali poklicati na pomoč posadko v Sandomierz, ki je zopet vzpostavila mir.

Pilsudski odklanja odgovornost senatu

Ministrski svet odobril njegovo stališče.

Varšava, 11. junija. d. Vojni minister maršal Pilsudski je poslal ministrskemu predsedniku Bartlu pismo, v katerem navaja svoje naziranje o svojem razmerju do najvišjih državnih mest in parlamenta. V pismu pravi, da se kot vojni minister čuti odgovornega predsedniku republike kot najvišjemu vojaškemu poveljniku, ministrskemu predsedniku kot članu ministrskega sveta in sejmju v smislu ustave. Vendar odklanja odgovornost senatu, češ da zakonito ni utemeljena. Kot jamstvo svoje odgovornosti pošlje predsedniku vlade svojo ostavko, ki jo le-ta lahko uporabi, kadar se mu bo videlo potrebno. Končno zahteva Pilsudski v svojem pismu, naj zopet stopi v veljavo zakon o najvišjih vojaških poveljstvih, ki ga je leta 1921. bil sam izdal. Ministrski svet je vzel to pismo Pilsudskega na znanje in ga v vseh točkah odobril.

Eksodus češkoslovaške opozicije

Vprašanje duhovniških plač.

Praga, 11. junija. d. Splošna debata o carinski predlogi je potekla v zbornici mirno. V proračunskem odboru, ki se je sestel po seji plenuma, pa je vsa opozicija demonstrativno zapustila dvorano. Prve dve točki dnevnega reda sta bila davka na spirit in sladkor, ki jih je pa predsednik stavil iz dnevnega reda zaradi stališča čeških socialnih demokratov. Socialisti so namreč sklenili pozvati vlado, naj, preden predloži predsedniku predlog glede carine in kongruenc, sporoči, kakšen bo finančni efekt teh dveh zakonov. Zato je predsednik stavil iz dnevnega reda obe točki. Potem bi moral priti na vrsto iniciativni predlog o ureditvi plač duhovnikov, torej o kongruji. Nastala je dolgotrajna debata o razlagi poslovnika. Posledica je bila, da je opozicija zapustila dvorano.

Nemški bojkot v italijanskem senatu

Rim, 11. junija. o. Tekom razprave o proračunu ministrstva za narodno gospodarstvo v senatu je senator Federico Ricci izrazil skrbni radi bojkota nemških turistov. Italijanskemu gospodarstvu pa utegne škodovati konkurenca nemških tvrdki, ki so poslale cele čete svojih trgovskih potnikov v Italijo. Proti tem potnikom je treba ustanoviti močno organizacijo, ki bo enakovredna nemški in bo mogla pobijati njeno konkurenco. Vendar bi se prenažali, ako bi že sedaj sodili, da bi italijansko - nemška trgovinska pogodba mogla imeti malo ugodne posledice za Italijansko gospodarstvo. Senat je potem sprejel proračun ministrstva za narodno gospodarstvo.

Politične beležke

Mera je polna

«Slovenec» še vedno vzdržuje falzifikat dr. Zerjavovega pisma, ki ga je v njemu objavil posl. dr. Kulovec. Značilno je le, da je popolnoma tih sam dr. Kulovec, dasi je bil javno obtožen, da se poslužuje v političnem boju falzificiranih pisem. Mi se s klerikalno nemoralno ne bomo več prekalili, pač pa jo bomo postavili na sramotni oder tako, kakor zasluži. Mera je polna!

Odstavljenje dinastije dr. Korošca

G. Korošec je potolažil svoje maloštevilne prijatelje v Požegi, da sta «dinastije» Pašič in Radič že odstavljeni. To pa ni bilo dovolj, zato je dodal, da je »odstavljeni« tudi Pribičević. G. Korošec je prezrl, da SDS v vsej državi prireja ogromne manifestacije in da so njene organizacije na celi črti v porastu. Pozabil pa je še več: da je namreč od leta 1924 odstavljen »dinastija Korošec in da vse priklanjaje pred krono in hvalisanje g. Maksimovića ne more na tej odstranitvi nič več spremeniti. SLS »lahko« pride v vlado, kadar se bo odpovedala separatizmu, klerikalstvu in avtonomiji. S temi gesli je bila upropaščena slovenska delegacija. G. Korošec bi lahko uvidel, da je že čas, da polom svoje avtonomistične politike sam kvitira z umikom iz političnega življenja.

Klerikalno besnenje

Strah pred prihodom Sv. Pribičevića v Belokrajino je spravil »Slovenec« v vlogo plesočega dervisa. Psuje na vse strani v pomnjanju vsakih argumentov v boju proti samostojnim demokratom, ki jih dela sedaj odgovorne že za zlo vsega sveta. Na pomoč proti samostojnim demokratom kliče že pokojnega predsednika severoameriških držav Wilsona, ki ga primerja sedaj s Sv. Pribičevićem in dr. Zerjavom. Kolika čast za oba! Koliko bolje, nego da bi ju primerjal z dr. Korošcem, ki ga je radikalna »Samouprava« zaradi njegovih poklonov ministru policije Maksimoviću ozmerjala z lakajem! Sv. Pribičević in dr. Zerjav po trditvah »Slovenca« že nista več človeka, ampak nekaj nadnaravnega, če že ne polboga, pa vsaj vraga, ki držita usodo naroda v svojih rokah in odločujeta v vseh vprašanjih, ki se tičejo njegove usode. To razodetje servira »Slovenec« s tako bajno fantastičnostjo, da bo kmalu napravil Pribičevića in Zerjava tudi odgovorna, če bo njegovoga člankarja v derviško-blaznih izbruhih zadela kap. Da bi nam »Slovenec« vsaj še prej povedal, kako kvalificira delo in sposobnost 20 klerikalnih junakov, ki niso mogli preprečiti nobeno izmed zločed, ki sta jih povzročila od klerikalcev tisočkrat prekleta Sv. Pribičević in dr. Zerjav! Mi v svoji krščanski ljubezni do bližnjega ne moremo drugega reči kakor: Bog daj norcem pamet!

Dr. Nikić kamen spodtike

Da bi s svojimi izjavami ne oviral delo vlade, so radikalni poslanci St. Radiča v Dalmaciji na počitnice. Radiču so sicer prepovedali govoriti na shodih, niso mu pa mogli onemogočiti, da ne bi pisal anonimnih napadov na vlado v svojem »Domu«. V zadnjem »Domu« odgovarja St. Radič v beležki pod naslovom »Dr. Nikić kamen spodtike« anonimno na Uzunovičovo izjavo, da je politični položaj normalen. Ta Uzunovičeva izjava, piše »Dom«, pomeni, da ni formalne krize, toda predsednik vlade premalo računa s tem, da je Hrv. seljaški klub dal proste roke predsedniku HSS in da je politiko narodnega sporazuma nerazdružljivo vezal s HS klubom in predsednikom HSS ter da je bilo to zaupanje izrečeno g. Radiču kot popolno in neomejeno. Za tem prinaša »Dom« senzacionalno odkritje, da je do četrte Uzunovičeve vlade došlo pod pojmom, da dr. Nikić izstopi iz vlade, za kar je rok že davno minul. Ta opomin g. Radiča je zlasti zaradi tega značilen, ker prihaja pred ratifikacijo netunskih konvencij. »Dom« pravi končno: »Politični položaj je z ozirom na to normalen samo formalno dejansko pa obstoji med Hrv. selj. klubom in vlado kamen spodtike, ki se zove dr. Nikić. Predsednik vlade se ne more izgovarjati, da baje nima parlamentarne podlage za rešitev Nikičevega vprašanja, ker dobro ve, da ima za rešitev tega vprašanja predsednik HSS po sklepu Hrv. selj. kluba od 2. aprila in po sklepu od 14. maja popolno neomejeno pooblastilo, na podlagi katerega je bilo Uzunoviču ponovno sporočeno, da predsednik HSS najodločneje izjavlja, da dr. Nikić ne more biti v vladi v imenu Hrv. selj. kluba in HSS«. St. Radič torej zelo odločno nastopa proti drju. Nikiču, četudi je pri reševanju zadnje vladne krize izjavljval, da se z njim sploh sprli ni! Za nas je zlasti značilno, ker Radič priznava, da je sedanja vlada v krizi, dasi ne formalni, medtem ko se minister Pucelj trudi v »Kmetiskem listu« dokazati, da je položaj sedanje vlade popolnoma stabilen. Po našem mnenju vendar ne gre, da bi smel minister Pucelj demantirati svojega šefa Radiča. To bi moglo postati zanj zelo opasno, ker se lahko zgodi, da ga Radič potlačiti zopet nazaj v skrajni kot svoje torbe, kjer je samo luk na razpolago. Kakor nam v ostalem javljajo iz Beograda, je g. Uzunovič odločil, da drja Nikića ne odpusti iz vlade... Bo pa zopet moralo priti do male kapitulacije.

Imenovanja v kmetijskem resortu

Beograd, 11. junija p. Imenovan je za generalnega inženirja operacij za mariborsko oblast Franc Ahčin, geometer pri agrarni operaciji za ljubljansko oblast. Za veterinarja pri sreskem poglavarju v Novem mestu je imenovan Josip Stupar, sedaj veterinar v Črnomlju. Z istim ukazom je upokojen Otmar Skala, veterinar v Novem mestu.

Naši kraji in ljudje

Prerodimo duše in srca!

V plemenitem tekmovanju, da se ublaži povojno socialno gorje in dvigne sedanji čas iz blata grde sebičnosti, zavzema gotovo prvo mesto društvo Rdečega križa. V nacionalnih državah je to društvo osrednje žarišče vsega socialnega in karitativnega delovanja, ki zbira k požrtvovalnemu delu vse sloje naroda brez ozira na socialni položaj, na verske ali politične razlike. Vse družje le ljubezen človeka do človeka, ki ne ve ne ure ne dneva, kdaj v njegovo srečo treščiti udar nemile usode in ga palme v bedo in pomanjkanje. Rdeči križ postaja simbol ljubezni do bližnjega, do trpečega sočloveka. V Rdečem križu dobiva svoj odsev prava kultura, ki naj ne trpi, da se človeštvo dviga k popolnosti skozi trpljenje tisočev in tisočev. V udeleževanju Rdečega križa kulturni narodi prerajajo svoje duše in srca. Po tem delu merijo višino in globino svoje srčne in umske kulture.

Pomen in namen Rdečega križa je danes vse širši in globokejši, vse plemenitejši, kakor je bil pred vojno. Društvo Rdečega križa postaja vsenarodna splošna socialna ustanova, ki leči in celi vse rane socialnega trpljenja. Vagaja k ljubezni sočloveka, uči svetovni mir in pazno zasleduje vse pojave, ki ovirajo narodovo zdravstveno kulturo in stanje. Otroku v zibelki in v soli hoče dati zdravja in moči, v velikih nesrečah naroda mu hoče biti v pomoč. Rdeči križ na vojno ne misli, odnosno razpoloženje za vojno ne vzgaja in ne goji. To mnenje je pomotno razširjeno in je nastalo najbrže le pod neposrednim vtisom svetovne vojne. Tudi Rdeči križ je gledal gorje po krvavih poljanah, zato gre njegov trud za tem, da take nesreče človeštva ne zadenejo nikdar več. Če pa vojna pride, mora tudi Rdeči križ nuditi svojo pomoč. Zavedajmo se, da obstoj in močna organizacija Rdečega križa vojske ne bo niti najmanj ne povzročila in ne pospešila. Otrsimo se mnenja, da je društvo Rdečega križa stvar, ki mora biti le v vojsko v zvezi. Nasprotno!

Zalostne spomine imamo tudi na medvojni Rdeči križ. Veliko nelepaga smo čuli in videli. To ne sme biti za današnjo presojo Rdečega križa. Danes je Rdeči križ najplemenitejša organizacija, ki ima samo en velik cilj: preroditi naše duše in srca in nuditi povsod pomoč, kjer je to potrebno. Naj ne bo med nami človeka s srcem in dušo, ki bi tega truda ne cenil in ne podpiral.

Občni zbor Jadranske Straže v Ljubljani

Sinoči se je vršil v prostorih restavracije »Zvezda« redni občni zbor »Jadranske Straže«, lepo prosejajoče organizacije, ki vzbuja in goji med narodom ljubezen do naše sinje Adrije.

Zborovalce je uvodoma pozdravil namestnik predsednika odbora dvor, svet, dr. Rudolf Marn, ki se je spomnil prerano umrlega predsednika dr. Karla Trillerja ter pokojnega minulega člana nadzorstvenega sveta veletrgovca gospoda Ivana Kneza. Prisotni so se dvignili s sedežev z vzklikom: Slava jim! Nato je prav prisrčno pozdravil zastopnice tekom leta novoustanovljenega ženskega mestnega odbora Jadranske Straže, v čijih imenu je odgovorila gospa Grošljeva, naglašujoč pravo razumevanje delovanja dam v društvu in njihovo voljo do dela ter v dosego ciljev Jadranske Straže. Dr. Marn je končno še v kratkem govoru poročal zbranim članom o delovanju in nalogah društva ter o delovanju odbora v preteklem letu.

Izbrpnejše poročilo v tem pogledu je podal nato generalni tajnik J. S. doktor Fettich. V preteklem letu je bila

Sloviti šampion
Georges Carpentier
pride v kino „Dvor“

ustanovljena podružnica J. S. v Kranju in poverništvo v Radovljici. J. S. ima najbolj vzvišene cilje ter ni samo narodno obrambno, ampak tudi državno in gospodarsko-obrambno društvo. Sledilo je kratko poročilo o kongresu J. S. Glavni odbor J. S. v Ljubljani je imel v preteklem letu 1500 članov, od teh 177 dobrotnikov, 53 ustanovnikov ter 178 podpornikov. Odbor je deloval v propagandnem in prosvetnem pravcu. Prireditve J. S. so tako v moralničnem kot v gmetnom oziru dobro uspele. V propagandne svrhe je tukajšnji glavni odbor dal prosvetnemu oddeljenju 550 komadov brošure »Morje« v svrhu razdelitve Solam.

Ideja J. S. ni tako razširjena, kakor bi morala biti, zato se mora dvigniti med narodom za razumevanje njenih ciljev čim jačji pokret. Morje — ta veliki neprecenljivi prirodni dar — moramo čuvati kot najdražji biser. Zato na smotreno delo z živo vero do skorajšnjega oživotvorjenja vzvišenih ciljev J. S.

Govoru dr. Fetticha je sledilo blagajniško poročilo g. Franca Gostiše ter poročilo nadzorstva, katero je podal generalni ravnatelj g. A. Tykač.

V novi odbor in nadzorstvo so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.:

- 1.) Predsednik: Dr. Vilko Baltič.
  - Člani: 1.) Milisav J. Antonljevič, 2.) dr. L. L. Böhm, 3.) Franc Bonač, 4.) Colarič Martin, 5.) inž. M. Debelak, 6.) dr. Oton Fettich, 7.) Franc Gostiša, 8.) Hrehorič Franc, 9.) dr. Viljem Krejčič, 10.) Ant. Kos, 11.) dr. Marn Rudolf, 12.) Medic Franc, 13.) Milivojevič Dragoljub, potpuk., 14.) voj. kurat Bonač, 15.) doktor Pirjevec Karol, profesor, 16.) Požarnik Joško, 17.) dr. Dinko Puc, 18.) Pristour Franc, 19.) Rebec Franc, nadrevident drž. žel., 20.) Rebec J., ključ. mojster, 21.) dr. Rožič Valentin, profesor, 22.) dr. Rant Alojzij, fin. svetnik, 23.) Stupica Franc, veletrgovec, 24.) Stevan J. Trnokopič, komand. žend., 25.) dr. Niko Zupanič.
- Nadzorstvo: 1.) Ivan Jelačin, 2.) Jelenc Luka, 3.) Jovan Janko, 4.) dr. Kisovec Vekoslav, 5.) Rus Franc, 6.) dr. Slokar Ivan, 7.) inž. Šuklje Milan, 8.) Tosti Avgust, 9.) Tykač Alojzij.

Smrt Janka Iblerja

Med dnevnimi vestmi smo na kratko že poročali, da je preminul te dni v starosti 64 let v Zagrebu Janko Ibler, najstarejši hrvatski novinar in publicist.

Pokojnik je bil dolgo vrsto let urednik »Službenih novina« in z njim je odšel v grob eden prvih naših profesionalnih novinarjev. Pred leti, ko je bil novinarski poklic še tesno spojen s politično pripadnostjo novinarja ter je mogel priti k temu ali onemu organu samo človek istih političnih nazorov, je tudi Ibler na ta način začel svojo novinarsko karijero. Bil je pravaš in je začel izvrševati svoj poklic pri pravskem listu. No, življenske prilike so se tekom časa spremenile, Ibler je bil primoran, da je odšel v uredništvo »Narodnih novina«, kjer je postal najprej poročevalec za prosvetne zadeve. Kritika in literatura sta bili njegova prava stroka. Na tem mestu si je pridobil sloves enega najbolj izobraženih urednikov. Bil je s seboj vedno strog, v borbi oster, politike pa se je po možnosti izogibal; prijel je za pero, da napiše političen članek, le v izrednih slučajih. Ker je poleg tega imel pred seboj vedno eden in isti cilj: ustvarjati in koristiti skupnosti ne s prazno besedo, ampak z dejanjem, je prišel polegoma na vodilno mesto pri »Službenih novinah«. S tem je tudi napočila zlata doba Iblerjevega uredništva: mož je postal pravcati pokrovitelj mladih pisateljev in starih literatov in marsikateri ugleden današnji hrvatski pisec se ima baš njemu zahvaliti, da ni opešal na svoji poti in da je vztrajal, dokler si ni pridobil v javnosti zvočnega imena.

Kajti Ibler ni bil samo novinar — bil je tudi človek, dober slovek. Navidez strog, je bil v resnici blag in dostopen za vsako iskreno besedo. Marsikateri proletarski literat si je po njegovi zaslugi priboril dostop v prve vrste hrvatskih književnikov. To je pozitivna stran Iblerjevega uredništva. Zanimarjal je sebe, da je mogel pomagati drugim.

Ibler se je poskušal kot literat največ v

parlamentarni povesti. Imel je potrebne zmožnosti, da jo objektivno obdela, toda imel ni dovolj časa, da se ves posveti temu delu. Njegov roman »Zora« je dobil nagrado, ko je izšel, pa je doživel različne komentarje. Toda komentarji gov, komentariji dol, resnica je, da je v tem romanu Ibler našel toliko problemov, da so Iblerjeve ideje še dolgo po izidu knjige odmevale v javnosti. Leta 1908. je bil Ibler upokojen. Tedaj se je lotil zbiranja svojih literarnih zapiskov. Studiral je posebno intenzivno medicinska in patološka vprašanja in se je zanimal živo za čist jezik.

V publicističnem delu so dosegle največ priznanja Iblerjeve razprave o Ante Starčeviću, Milošu Obrenoviću, Ljudevitu Gaju in drugih. Iblerjev stil je bil živahen, jezik bogat in dober. Kot štokavec je bil zagrizen jezikovni purist in ni baš malo doprinesel, da se je zagrebška novinarsčina obdržala prilično čista in da ni preveč trpela pod tujimi vplivi.

Tak je bil Ibler kot novinar, in nič slabši ni bil kot oče. Visel je z nežnostjo in ljubeznijo na svoji družini, na ženi in otrocih, ki so danes na odličnih mestih v javnih službah. Vsi Iblerjevi svoji in vsi njegovi novinarski tovariši obžalujejo smrt tako priljubljenega moža: dolgo bo treba čakati, da se pojavi njemu enak, katerega bi moral vsakdo tako upoštevati, tako spoštovati in tako ceniti kakor je bilo treba ceniti, spoštovati in ljubiti pokojnega Janka Iblerja. Pokoj njegovi blagi duši!

Škrlatica v Prekmurju

Iz Murske Sobotice nam pišejo: Dočim je bil soboški srez že dalj časa prost škrlatice in se je ta bolezen tudi v lendavskem srezu pojavljala le sporadično, pa je izbruhnila v zadnjih dneh v obeh prekmurjskih srezih silna epidemija.

Do 10. junija so pripeljali v infekcijski oddelček soboške javne bolnice iz obeh srezov 28 otrok, obolenih na škrlatici. Med temi je več izredno težkih slučajev. V Prekmurju se je mudil več dni šef higijenskega zavoda, dr. Ivo Pirc iz Ljubljane. Delujejo tudi trije desinfektorji, ki nadzirajo hiše, v katerih se je pojavila škrlatica. Cerkev v Petoči ter šoli v Petoči in Gerlinčih so zaprte. Prepovedano je tudi prošenje v Gerlinčih.

V Murski Soboti se do 10. t. m. še ni pojavil noben slučaj škrlatice, vendar pa vlada med starši veliko razburjenje. Otroci nekaterih uradnikov ne zahajajo več v šolo. Ker je konec šolskega leta itak pred vrati in par dni ne igra nobene vloge, bi bilo želeli, da se po vseh prekmurjskih šolah pouk čim prej zaključi, da ne bo potem nobenih očitaj, češ da se je predolgo čakalo. O kakem uspešnem pouku pri vladajoči razburjenosti itak ne more biti nobenega govora.

Tragična smrt visokošolca

Včeraj, okoli 14. ure, si je vzel v Ljubljani mlado življenje 21letni slušatelj filozofske fakultete na Ljubljanski univerzi, Simo Stefanovič, rodom iz seljaške rodbine v Dolnji Murači v Crni gori. Očividci pripovedujejo, da se je v bližini klavnice vrغل v Grubarjev kanal. Vzrok samomora mladega visokošolca, ki se je vedel zadnje dni nekam nervozno, še ni popolnoma pojasnjen.

Smrtna nesreča na savskem kolodvoru v Zagrebu

Na kolodvoru Sava v Zagrebu se je pri petih večerj dopoldne težka nesreča. Zvezniški delavec Franc Sluga, rojen 1. 1902 v Slatini, je bil zaposlen pri popraviljanju tovornega skladišča št. 1. Delal je na stehi in se dotaknil tamkaj električne žice z veliko napetostjo. Udarec toka je bil tako močan, da je padel Sluga z višine 3 m takoj na tla in obležal na mestu mrtev. Na kraj nesreče došla komisija ni mogla ugotoviti drugega, kakor smrt. Truplo so prepeljali takoj v bolnico, da ugotove pri obdukciji, ali je nesrečneža ubil električni tok, ali pa se je ubil pri padcu.

Tragično pri dogodku je tudi to, da se je Sluga šele pred tremi tedni oženil. Njegova mlada vdova je obupno plakala ob pogledu na svojega prerano izgubljenega moža. Nesrečni slučaj je vzbudil v Zagrebu splošno sožalje in sočustvovanje z nesrečno ženo.

LJUBLJANSKI DVOR
kino „KOKAIN“
Dan ob 4., pol 8. in 9. uri
in v nedeljo ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.
Velika svetovna senzacija
Tragedija kokainista v 7 velikih dejanjih, v glavnih vlogi svetovni filmski umetniki!
Pridite, da vidite strašne posledice kokaina!

Žrtve avtomobilov in tramvajev

V četrtek zvečer je na vegaču Frankopanske ulice in llice v Zagrebu povozil avto dr. Mariča delavko Klaro Luketič. Zenska je dobila težke poškodbe na glavi in na prsih. Prepeljali so jo sicer takoj v bolnico, kjer pa je že nekaj ur za tem podlegla svojim poškodbam. Proti gospej Loli Mariči, ki je šofirala, je uvedeno kazensko postopanje.

Druga nesreča se je zgodila na llici pred hišo št. 70, kjer je prišel delavec Ivan Jankopović iz Severina pod tramvaj. Pri padcu je dobil težke poškodbe na čelu in tudi lobjani. Po izpovedbah pasantov je bil delavec precej vinjen in je nesrečo zakrivil sam.

Krapinski razbojniki aretirani

V terek so razbojniki v Krapini, kakor smo že poročali, umorili gostilničarja Adama Doličkega, njegovo ženo pa težko ranili in odnesli potem iz blagajne ves denar. V Krapino sta takoj nato odpotovala dva spretna zagrebška detektiva, ki sta preštudirala položaj, fotografirala odtiske prstov in se nato vrnila v Zagreb. Tamkaj sta v kriminalni kartoteki pregledala odtiske prstov in kmalu ugotovila, da je eden od razbojnikov najbrže znani žepar Velimir Nemec, stanujoč na Selski cesti št. 36. Ker pa ga niso našli doma, se je sum še povečal. Nadaljnja preiskava je dognala, da je Nemec zadnje čase mnogo občeval z znanim kriminalnim tipom Jurijem Božičem. Tega so v četrtek zvečer, ko se je vračal domov, takoj aretirali. Pri zaslišanju na policiji je kmalu priznal, da je sodeloval pri roparskem umoru v Krapini in izdal kot svoja tovariša Matijo Duha iz Stupnika, mizarskega pomočnika v Zagrebu ter Velimirja Nemca. Po marljivem poizvedovanju je se policiji končno posrečilo aretirati tudi slednja dva in tako so sedaj vsi trije zločinci v rokah pravice. Vlom in tatvino sicer priznavajo, zanikajo pa, da bi imeli namen, Doličkega umoriti. Glavni iniciator in vodja zločina je bil po lastnem priznanju Gjurjo Božič. Njegov tovariš M. Duh je bil radi raznih deliktov že 14krat, Velimir Nemec pa samo od zagrebške policije že 43 kaznovan in slovi kot žeparski specialist.

Pred sodniki

Tesač France Zagar iz Sv. Duha mora vedno nekaj sekati. Ko je šel domov iz gostilne, se je jel pripraviti s tovaršim Tonetom. Prijatelj Frančišek ju je miril, pa ga je tesač sunil z nožem in ga tako usekal, da mu je prerezal žilo odvodnice. Frančišek je izgubil mnogo krvi, a France, ki je bil radi tepeža že predkaznovan, bo sedel kar 8 mesecev v ječi.

Andrej iz Goritice je ljubil Nežiko, a ona ga ni marala. Osumil je Ludvika, češ, da ga je proti njej očrnil. Ludvik ga je pozno ponoči povabil s seboj in šla sta klicat Nežiko, da bi jima povedala, zakaj se ji sree ne vname za Andrejčka. Pametna Nežika je pa raje molčala in pustila fantička, ki sta nekaj časa živkvala pod oknom in jo klicala, a potem odšla. Nesrpnri Andrej se je naenkrat lotil Ludvika in osuvala sta se. Ko sta mislila že oditi vsak na svoj dom, je Andrej-

ček spet jel klicati Ludvika, naj se vrne, da ga bo podelal v klošab. Z-ova sta se pograbila in Ludvik je Andreja prkrat sunil z nožem. Andrejček je staknil par težkih poškodb, a Ludvik bo potival 3 mesece v ječi.

Mladi Joža iz Blok je star šele 17 let, pa je že krojaški mojster. Pred mesecem dni se je pripeljal v Ljubljano, kjer je po ulicah gredoč vzbujal spomine težkih dni, ko se je še v Ljubljani učil rokodelstva. Ko je došel do Urbančeve trgovine, se je spomnil, kako je včasih hodil vanjo po blago za mojstra. Pa je še to pot tako naredil; vstopil, zahteval za mojstra vseh platna in podloge in dobil blaga za okoli 1500 Din. Ko se je pa pripeljal domov, je naenkrat svoj greh obžaloval in vrnil blago. A bilo je že prepozno, ker je bil že ovaden. Fant je neomadeževanega življenja in bo delal zato samo tritedensko pokoro.

Dopisi

JESENICE. Državna meščanska šola priredi danes in v nedeljo v teo.vadnici osnovne šole obkakat ob 20. uri šolsko akademijo s sledečim sporedom: Poje mešani pevski zbor nad 60 gojencev in gojenk ter moški zbor. Uprižori se burka v dveh dejanjih: »Trije tšiki«. Ker je čišu dobiček namenjen revnim učencem ter izletu, se ravnateljstvo državne meščanske šole najtopleje priporoča za dober obisk.

LITIJA. Pevsko društvo »Lipa« v Litiji priredi v nedeljo 13. junija izlet v Moravce. Odhod z jutranjim vlakom 7.45 do Kresnice. Vsi prijatelji petja, posebno iz moravske doline, iskreno vabljeno!

ZAGORJE OB SAVI. Prednjačk zbor tukajšnjega Sokola priredi v nedeljo, dne 13. junija ob 20. uri »Charleyevoto« , veseloigro v sreh dejanjih. Ker je čisti dobiček namenjen našim telovadcem za zletni fond v Prago in ker je ta veseloigra polna zdravega humorja, vabimo vse prijatelje Sokolstva, da s svojo udeležbo častno pripomorejo do materijalnega in moralnega uspeha.

ZALOG PRI LJUBLJANI. Tih, a marljivo in vztrajno deluje pri nas na prosvetnem polju »Čitainca«. Kako potrebna je, dokazuje najbolj to, da jo skušajo klerikalci na vse načine zatreti. Čudimo se le našim komunistom, da jim tako uspešno pomagajo, dasi so pred občinskimi volitvami drugace obljubljali. Pa dobro, da se vsaj spoznamo! Ko pride primeren čas, jih bomo opozorili na njihovo sedanje zaveznitvo. »Čitainca« pa bo vršila svojo nalogo nemoteno dalje, čeprav bodo strašiji klerikalci svoje, pri nas že precej reducirane ovice z Orjunaši itd. Posebno apno vse strane tedaj, ko se bliža društvena vrtna veselica »Čitainca«, da bi zmanjšali uspeh in ugled pri domačinih. Toda nič ne pomaga, veselice so bile vedno dobro obiskane, ker se je občinstvo dobro zabavalo. Letos pa bo na svoji veselici v nedeljo 13. t. m. pri g. Cirilu Požarju nudila kar dve lastni godbi: nastopil bo orkester in tam buraši. Tudi društveni pevski zbor zapoje več pesmi. Člani, vaša dolžnost je, da vsi poselite veselico ter daste tako odobro, pevcem in godbenikom moralčno oporo, da bodo nadalje delovali se z večjo vnamo.

Vsak Slovenec mora biti član Vodnikove družbe

Danes Danes Danes
„Sestra Beata“ ali tvoja želja je greh
z srčkanom Mario Mindzenti. Predstave ob 4., 6., 8. in 9.
4670 **KINO IDEAL**

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama
Sobota, 12.: »Ladja Tenacitja« A.
Nedelja, 13.: Zaprt.
Ponedeljek, 14.: »Jakob Ruda«. B.

Ljubljanska opera
Sobota, 12.: »Trubadur«. D.
Nedelja, 13.: »Grofica Marica« ob pol 20.
Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ponedeljek, 14.: Zaprt.

Mariborsko gledališče
Sobota 12.: »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana« C. Premijera.
Nedelja 13.: »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana« B (Kuponi)
Ponedeljek 14.: »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana« A (Kuponi) **Zadnjič v sezoni.**

»Grofica Marica« se poje v nedeljo zvečer ob pol 8. kot izven predstava pri znižanih cenah. Abonenti reda C in D imajo pri cenah 50 % popusta navadnih opernih cen.

Nocojnja predstava »Trubadurja« v ljubljanski operi. Danes, v soboto zvečer se poje v opernem gledališču Verdije »Trubadur« z gostom Pichlerjem v ulogi grofa

Lune. Ostale uloge v tej operi so sledeče: Leonora — Zaludova, Azucena — Thierryjeva, Inez — Ribičeva, Mariccio — Knittl, Ferrando — Zupan, Ruiz — Mohorič, sel — Simončič, poglavar ciganon — Perko. Predstava se vrši za abonente reda D.

Konec sezone v ljubljanski drami. Ljubljanska drama zaključuje sezono 1925/26. v ponedeljek, dne 14. junija s Cankarjevo dramo »Jakob Ruda«. S to predstavo so dobili vsi abonenti po 20 dramskih predstav.

Ponedeljkov koncert ljubljanske Glasbene Matice. Na ponedeljkovem koncertu naše Glasbene Matice v Unionu sodeluje poleg celotnega Matičinega pevskega zbora tudi polna orkester Narodnega gledališča v Ljubljani in šest solistov. Solistične partije oratoriji »Abrahamova žrtve« so tako-le razdeljene: Part Boga Očeta poje gos. Sekula, part očaka Abrahama gos. Julij Betetlo, Abrahamovo ženo Saro ga. Thierry-Kavčnikova, part sina Izaka gđ. Milena Verbičeva, part Abrahamovega sluga Šišmana gos. Janec Završan, part pastirja pa gos. Zdenko Knittl. Oratorij drja. Širole se bo v ponedeljek izvajal prvič na slovenskem odru in produkcije se udeležil tudi skladatelj sam. Z njim pridejo tudi glasbeni referenti zagrebških dnevnikov ter zastopniki zagrebških pevskih društev. Koncertne cene so navadno. Vstopnice se dobe v Matični knjigarni,

kjer je na razpolago tudi besedilo oratorija.

Komorni pevec Bohnen v Kölnu izživljan. Nemški »Lokalanzeiger« poroča iz Kölna, da je bil znani komorni pevec, basist Michael Bohnen v kölnski operi izživljan. Pel je ulogo Hansa Sachs v Wagnerjevih »Meistersingerjih«, sredi dejanja pa mu je organ odzvoval in v začetku drugega akta je moral prevzeti ulogo drugi pevec. Radi tega je prišlo med publiko do buraih scen, kakršnih že davno niso videli v kölnski operi.

Zadnji redni nastop slavne angleške pevke. Iz Londona prihaja poročilo, da je v zveza slavna angleška pevka Nelly Melba dne 8. junija slovo od gledališča. Pela je ulogo Mimi v Puccinijevi »Bohemia«. Predstavi sta prisostvovala tudi angleški kralj in kraljica ter mnogo angleškega plemstva.

Poziv rodoljubnim pesnikom. Prof. Mirko Damjanović, književnik v Beogradu, Ne-manjina ulica 46. pripravlja antologijo srbskega, hrvatskega in slovenskega rodoljubnega pesništva od najstarejših do najmlajših pesnikov in prosi avtorje, da mu pošljejo svoja pesniška dela rodoljubne vsebine ter pristavijo, kdaj in kje so bile pesmi prvič tiskane. Gradivo je postlati naravnost v Beograd na naslov zbiratelja.

Razstava akad. slikarjev Gorupa in Jaka je odprta samo do vključno nedelje, 13. junija, na kar posebno opazjarno naše občinstvo, da naj izkoristi ugodno priliko ter si ogleda razstavljeni dela do tega časa. Poleg Jakovih oij, pastelov in grafik so po-

sebnno zanimive živalske študije Josipa Gorupa, ki sodeluje tudi pri založništvu za stenske slike iz zoološke stroke v Pragi. Pripominjamo, da se je našlo za dela te vrste, ki zahtevajo strogo znanje anatomije, celo med češkimi slikarji le pičlo število sposobnih moči in da je bil kol eden najboljših slikarjev tega žanra angažiran mladi Josip Gorup, ki je vzbudil s svojo razstavo v Pragi l. 1921. upravičeno zanimanje in pozornost z risbami jezbecev in medvedov.

Ministerijalna komisija v zagrebškem gledališču. V zadnjem času so se raznesli glasovi, da je zagrebško Narodno gledališče v velikem administrativnem neredu. Beograd, opozorjen na te govore, je poslal v Zagreb posebno komisijo, sestojeko iz treh članov, ki je pregledala celokupno gospodarstvo gledališkega zavoda ter ugotovila, da je administracija v redu, izvzemši nekatera preokračanja proračuna radi neprestane menjavanja zakonov o gledališču. Komisija bo zaključila svojo preiskavo še ta teden.

Novo gledališče v Bitolju. V četrtek, 10. t. m. se je vršilo v Bitolju svečano blagoslovljenje novega poslopja bitoljskega gledališča. Bitolj je že l. 1912. dobil svoj lastni gledališki hram, ki mu je pa bil l. 1918. radi majhnih kreditov odvzet. Radi tega je sklenilo prebivalstvo, da zgradi novo gledališče na lastne stroške, kar se je sedaj zgodilo. Slavnostnemu blagoslovljenju in slavnostni otvoritvi nove zgradbe sta prisostvovala tudi prosvetni minister Miša Trifunović in minister za javna dela Mil. Vujičić.

Händlov oratorij »Juda Makabejec« v Beogradu. Zidovsko pevsko društvo v Beogradu je prošle dni izvajalo veliki Händlov oratorij »Juda Makabejec« v prostorih beograjskega Narodnega gledališča. Koncert je dirigiral slovenski rojak, kapelnik Brezovšek, ki je dosegel velikanski uspeh. Celokupna beograjska glasbena kritika hvali to izvajanje in ga stavi za zgled drugim pevskim društvom.

Vera Schwarzova — članica Državne opere na Dunaju. Državna opera na Dunaju je angažirala za svojo stalno članico pevko go. Vero Schwarzovo, rodom iz Zagreba. Pogodba, ki je bila sklenjena z damo, se glasi na dve leti.

Redukcija v zagrebškem Narodnem gledališču. Po redukciji v zagrebški dramji je prišla na vrsto opera. Kakor poročajo zagrebški dnevniki, so postali žrtve operne redukcije nastopni člani in članice: solistki Zlata Linovščakova in Anka Poinovičeva, operni režiser Boris Krivecki, več članov zbora in orkestra.

Vešega pianista, obenem korepetitorja za balet, zbor in eventualno soliste potrebuje uprava Narodnega gledališča v Zagrebu. Plača znaša 2500 Din mesečno. Javen nastop Glasbene akademije v Zagrebu. V terek, dne 15. t. m., bo javna produkcija gojencev višjega klavirskega tečaja Glasbene akademije v Zagrebu, šole prof. Svetislava Staničica. Spored: Bach: Kromatična fantazija in fuga; Beethoven: Sonata, op. 111; Bach: Italijanski koncert; Brahms-Haendel: Varijacije; Chopin: Sonata op. 58.

Domače vesti

* Iz tajništva SDS. Vse gospode, ki nameravajo potovati na Pribličevičev shod v Metliko, prosimo, da se zglašajo v tajništvo SDS Kazino II. nadst. v svrhu dogovora o skupnem potovanju iz Ljubljane. Važno za vsakogar!

* Odlikovanje. Z redom sv. Save III. stopnje je odlikovan kmetijski referent pri ljubljanskem vel. županu Ivo Sancin.

* Notarska vest. Minister pravde je imenoval za notarja na Vranskem dosedanjega notarskega namestnika na Vranskem gosp. Juro Detička.

* Napredovanje v gozdarski službi. V gozdarski službi so pomaknjeni v I. skupino III. kategorije: Jakob Jesenko, Fran Cervevac, Valentin Tomš, Vincenc Meršol, Anton Hanzlovsky in Vinko Avser — vsi pri direkciji sum v Ljubljani; nadalje okrajni gozdarji Edmund Krivec, Andrej Antoč, Edvard Serneč, Rafael Burnik in Alfred Majcenovič — vsi pri mariborski oblasti — ter Anton Knez, Alfred Busbach, Karl Lesjak, Franc Primožič in Gustav Kordon — vsi pri ljubljanski oblasti.

* Izpremembe v državnih službi. Premešeni so: veterinar Josip Štupar od okrajnega glavarstva v Črnomlju k okrajnemu glavarstvu v Novem mestu; geometer Franc Avčin od urada za agrarne operacije v Ljubljani k uradu za agrarne operacije mariborske oblasti; Alojzij Mramor od invalidskega zavoda v Ljubljani kot upravni uradnik k »Invalidskemu domu« v Celju. Otmir Skale, veterinar pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu, je trajno upokojen Arhivski uradnik Josip Lovc je od splošne bolnice v Mariboru po potrebi službe premeščen k javni bolnici v Slovenjgradcu.

* Prevedba kronske upokojencev. Iz Beograda poročajo, da se v finančnem ministru pripravljajo predlog o prevedbi kronske upokojencev na dinarske penzije. Pri zadnji proračunski debati je bila sicer ta zahteva SDS odklonjena, a je sedaj finančni minister baje našel pokritje in odredil priprave za prevedbo. Skrajni čas je, da bi se v tem oziru storilo, kar je prokleta dolžnost države. Čim dobimo o stvari avtentične informacije, bomo poročali.

* Himen. Dne 5. t. m. se je poročila v Ptuju gospica Milica Senčarjeva, najmlajša hčerka ptujskega župana dr. Senčarja, s sodnikom, g. Arturjem Mrevlje. Bilo srečno!

* 40 letnico poroke praznuje v nedeljo splošno znani in spoštovan gostilničar v Škofji Loki, g. Ivan Zakotnik, s svojo skrbno in zvesto družico. Še na mnoga leta!

* Za obrambo Dalmacije. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je predsedništvu vlade in prometnemu ministru poslala spomenico, v kateri zahteva, da se končno prične z gradnjo jadranske železnice, ki bi vodila do Splita. V spomenici se opozarja, da je treba voditi račun o preventivnih ukrepih za obrambo Dalmacije pred gotovimi pretenzijami. Split je naravni izhod Bosne na morje, a Dalmacija je njen nerazdeljivi geografski in gospodarski del; zato je potrebno, da se Dalmacija veže z močnimi prometnimi stiki z Bosno in Hercegovino.

* Francoski ferijalni savez sprejme o počitnicah 50 naših dijakov. Francoska ferijalna zveza Association generale des Camps de Vacances sprejme letos 50 dijakov iz Jugoslavije, da preživijo šest tednov šolskih počitnic v Franciji in sicer v času od 15. julija do 1. septembra. Petnajst dni meseca julija je določenih ogledovanju znamenitosti Pariza in Versaillesa, galerij, Napoleonovega groba, muzejev itd., meseca avgusta gredo dijaki v Mensuls, dijakinja pa v Clermont, kjer bodo počitnice preživeli skupno s francoskimi dijakinjami, da se izpopolnijo v francoskem jeziku. Vsak dan dobe lekcije iz francoskega jezika. Dve do tri ure bodo posvečene raznim telesnim vežbam: sportu, tenisu, kopanju, skavtizmu itd. Prijelali se bodo izlet. Vsak četrtek bodo ferijalci morali pisati svojim rodbinam. Hrana kakor v penzionu. Otroci bodo pod nadzorstvom učiteljev. Za zdravje bosta skrbela en zdravnik in bolničarka. Cena za šest tednov znaša: za pot, penzijo, obisk Pariza in lekcije iz francoskega jezika približno 4500 Din. Natančnejše informacije daje »Klub prijatelja Francuske« v Beogradu, Kraljev trg 5.

* Carinski posredovalci. V finančni zakon je bila sprejeta odredba, po kateri so odslej za carinske posredovalce veljavne vse odredbe obstoječega pravilnika o carinskih posredovalcih kakor tudi eventualne izpremembe, ki jih predpiše finančni minister. Pregreški proti pravilniku se bodo strogo kaznovali.

* Vsi poljski državljani, ki bivajo stalno v Jugoslaviji in se ne mislijo preseliti kam drugam, se morajo v lastnem interesu obrniti osebno ali pisмено na generalni poljski konzulat v Zagrebu, Dalmatinska ulica 2, v svrhu vpisa v register poljskih državljanov. Potrebno je predložiti dokaz o poljskem državljanstvu (domovnico iz ene občine na Poljskem), kakor tudi potrdilo okrajnega glavarja v Jugoslaviji, da ni državljan kraljevine SHS. Razen tega je potrebna prošnja za vpis v spisek poljskih državljanov. Poljski državljani, vpisani v ta register, dobe potrdilo o vpisu, kakor tudi konzularne potne liste za polovico takse.

* Na III. drž. gimnaziji v Ljubljani (Beethovnova ulica) se bo vršilo vpisovanje učencev in učenk za sprejem v I. razred 29. in 30. junija od 8. do 12. dop. in 1. julija od 8. do 9. dop. v ravnateljevi pisarni. K vpisovanju naj pridejo učenci in učenke v spremstvu staršev ali njih namestnikov in prinesejo s seboj krstni list in spričevalo, veljavno za sprejem v srednjo šolo. Zunanji učenci se morejo tudi pisмено prijaviti. Sprejemni izpiti se bodo vršili v četrtek, 1. julija. Pričetek ob 9. dop.

* Avtomobilska nezgoda pri Varaždinu. Zdravnik dr. Perišič se je v sredo popoldne peljal z avtomobilom iz Ludbrega v

okolico po službenih opravkih. Na ovinku pri Martijanovcu je odpovedala zavora in avtomobil je odletel v cestni jarek. Pri tem je bil dr. Perišič težko ranjen na glavi. Obležal je nezavesten. Ko je prispela zdravniška pomoč, so ranjena prepeljali v varaždinsko bolnico. Na srečo rana ni smrtonosna.

* Izsledovanje roparskih morilcev v Kraini. Policijska oblast v Kraini je marljivo na delu, da izsledí razbojnike, ki so umorili in oropali gostilničarja Doličkega, njegovo ženo pa težko ranili na glavi. Pri izvidih pomaga zagrebški detektiv. Pri obdukciji umornega gostilničarja se je ugotovilo, da mu je bilo srce prebodeno z nožem. Gostilničarjeva žena, rodom Slovenka, morebiti ostane pri življenju. Dosljed zločincem še niso prišli na sled.

* K atentatu sarajevskega srednješolca. Povodom atentata sarajevskega četrtošolca Bilčarja na profesorja Boško Petroviča je tamkašnja policija uvedla strogo preiskavo Bilčar je pri zaslišanju izjavil, da je vedel za njegovo namero tudi njegov sošolec Oreščan. Policija je skušala ugotoviti krivdo Oreščana, ker je verjetno da je starejši Oreščan vplival na mlajšega atentatorja. Obadva sta bila repetenta in Bilčar se je bal, da bo padel iz matematike. Zato je vprašal profesorja za oceno. Profesor mu tega ni hotel povedati, četudi mu je v razredni protokol že vpisal prvi red. Bilčar je bil po zaslišanju izročen sodišču. Aretiran pa je bil tudi Oreščan, ki bo obtožen, da je vedel za Bilčarjevo namero, pa je ni hotel izdati.

* Samomor zaradi denarnih neprilic. V Splitu je v sredo popoldne državni uradnik Avgust Latej popil večjo količino lizola. Dve uri pozneje je izdihnil. Motiv samomora so bile denarne neprilice.

* Toča pobila v Hercegovini vinograde in tobačne nasade. Kakor poročajo iz Mostarja, je toča v zadnjih dneh v okolici Blagaja napravila ogromno škodo v vinogradih in tobačnih nasadih. V dvajsetih minutah je težko poškodovala tudi žitna polja. Prebivalci so se obrnili na kompetentno mesto za pomoč.

* Radioemanajlsko termalno kopalnišče Dolenjske Toplice (38° C) postaja Straža-Toplice, zdravi v izvrstnem uspehom reumatizem, živčne bolezni, vnetje živcev, otrpnenje, neuralgije, ischias, ženske bolezni, ekzdate, posledice zlomljenih kosti, zakasnelo rekonvalescencijo po težkih boleznih in operacijah, kron. kožne bolezni itd. Vsak tukajšnja kura je tudi okrepevalna in omlajevalna. Elektr. razsvetljava, tekoča voda v sobah, sploh moderni komfort. Hrana ala carte ali v penzionu. Cene znižane. Prospekte na zahtevo.

* Za pomladansko kuro priporoča interesentno originalni planinski »spomladanski čaj« lekarna Bahovec, Ljubljana. Cena Din 10.—, po pošti Din 12.—.

DANES

se nahaja popis našega velikega dvojnega sporeda v oglasnem delu „Jutra“.

4672 a **Elite Kino Matica.**

Iz Ljubljane

u— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je od 1. do 7. junija rodilo v Ljubljani 34 otrok (21 moškega, 13 ženskega spola) med temi 4 mrtvorojenčki, umrlo pa je 16 moških in 7 žensk, skupaj torej 23 oseb in sicer: 4 osebe za jetiko, 4 za rakom, 4 za boleznijo na srcu, 4 za ostarlostjo, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za pljučnico, 1 za škrlatinko, 1 za influenco, 1 za porodniško mrzlico, 7 oseb pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih je 7 oseb doseglo starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih je obolelo 5 oseb: 3 na dušilivem kašlju, 2 na škrlatinki.

u— Rudarski glavar ing. Strgar bo radi odpotovanja od 12. do konca junija odsoten.

u— Učenke II. letnika trgovske šole v Ljubljani so napravile pod nadzorstvom direktorja Gogale in profesorja Cundrča in Učaka v dneih od 7. do 10. junija poučno ekskurzijo v hrvatsko in italijansko Primorje. Obiskale so Sušak, Bakar, Kraljevico Crikvenico, Novi, Reko, Volosko, Opatijo in Lovranco. Povsod so bile prijazno sprejete in dobro postrežene. Tako železnica kakor Jadranska plovidba dd. je šla izletnicam zelo na roko, vsled česar je treba izreči obema najiskrenejšo javno zahvalo. Kr. komisarjat obmejne policije na Sušaku je preskrbel izletnicam brezplačne prehodnice in tako omogočil prost vstop v italijanske kraje. Zato se tudi njemu izreka iskrena zahvala. Učenke, ki so z natančno po programu izvršenim izletom zelo obogatile svoje znanje in si razširile svoje obzorje, se vsem, ki so s svojimi darili omogočili krasen poučen izlet, najiskreneje zahvaljujejo.

u— Pevski zbor Glasbene Matice Skušnja za mešani zbor v nedeljo 13. t. m. ob 10. dopoldne v operi. Odbor.

u— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Zaradi koncerta Glasbene Matice vaja mešanega zbora v torek namesto v ponedeljek zvečer.

u— Promenadni koncert v »Zvezdi« v korist »Rdečega križa« priredi oddelek muzike Dravske divizije danes ob 17.30. Spored: 1.) Teike: »Stari kameradi«, marš. 2.) Čizek: »Iz srpske šume i utrine«. 3.) Linke »Luna« — uvertura. 4.) Novosad: »Dalmatinski šajkaša«. 5.) Kralj: »Operne melodije«. 6.) Nevin: »Narcissus«, angleška pesem. 7.) a) Kalkan: »Pojd zmenoj v Va-

raždin«; b) Hengartner »Rio negro«, shim-mytoz. 8.) Gleisner: »Spomladno cvetje«, valček. 9.) Čerin: »Delaj dekle pušeljci slovenski marš«.

u— Akademija Rdečega križa se bo vršila v nedeljo dne 13. t. m. ob 10.30 dop. v dvorani hotela Union. — Vstopnice v Matični knjigarni in pred pričetkom akademije v Unionu.

u— Akademija društva »Treznost« ima sledeče sestavljen program: 1. Otvori dr. Pirč, šef higienskega zavoda in vodja sekcije abstinentnih zdravnikov. 2. Bivši član mariborskega gledališča g. Škerl recitira O. Zupančičevo »Dumoc«. 3. Predsednik društva g. dr. Mikič predava o »Stanju, principih in smernicah protialkoholnega pokreta«. 4. Violino (s spremljevanjem klavirja) igra konservatorist g. Rupeli, ki je v Ljubljani že večkrat z uspehom nastopil. Izbral si je Wienljanskega »Legendo« in Schubertovo »Cebelo«. 5. Urednik g. J. Lindič predava o aktualni temi »Brezalkoholno gospodarstvo«. 6. Dirigent ljubljanske opere g. prof. dr. Švara si je izbral za klavir-solo Brahmsovo »H-mol rapsodijo« in Chopinov »Scherzo-cis-mol«. 7. Glasbeal del akademije zaključijo ljubljanski slavček, članica naše opere, ga. Lovsetova. Ker polaga antialkoholni pokret posebno nado na mladinsko gibanje in ker bo ta dan skupna manifestacija starejših abstinentov, abstinentne mladine in simpatizerjev pokreta, zato bo dala ga. Lovsetova temu mišljenju poseben poudarek s svojim programom otroških pesmi. Ga Lovsetova poje Musorgskega »V kotu«, Pavličica »Ciciban - Cicifuj« in Deva »Mak«. Zaključil g. dr. Pirč. — Program se kupi v predprodaji v kinu Matica ter velja kot vstopnica. Stane 4 Din. Preplačila se z ozirom na human namen z veseljem sprejemajo. Akademija se bo vršila v nedeljo 13. junija ob 10. dopoldne.

u— Prapor boštanskega Sokola je razstavljen v trgovini Elite v Prešernovi ulici. Prapor je zelo lepo izdelan in je izvršen v Drž. osred. zavodu za žensko obrt v Ljubljani. Razvite prapora je v nedeljo.

u— Dramska sekcija J. N. A. D. Jadrana gostuje danes, 12. t. m. ob 20. uri na šentjakobskem gledališkem odru z Nicodemijevko komedijo »Scampolo«. Ker je dramska sekcija »Jadrana« dosegla pri zadnjih gostovanjih prav lepe uspehe in je to pričakovati tudi pri današnji predstavi, upamo, da občinstvo v velikem številu poseti to predstavo.

u— Cenjenemu občinstvu svetujemo, naj pohiti dne 27. junija popoldne v Hribarjev gaj, kjer bo obilo zabave in razvedrila na veselici, ki jo priredi Slovensko pevsko društvo »Krkovo-Trnovo« ob trnovskem cerkvenem pročelju.

u— Policijske prijave. Od četrtega na petek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaj 1) tatvina, 1 vlom, 1 napad, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 4 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 prestopke pilanosti, 1 prestopke higijskih predpisov, 2 prestopka cestnega policijskega reda. Aretacij je bilo izvršenih 7 in sicer: 1 radi tatvine, 1 radi izgreda, 2 radi prepovedanega povratka, 2 radi prodaje inozemskih srečk ter 1 radi tajne prostitucije.

u— Prodajalci tujih srečk. V Ljubljani je zadnje čase naravnost razcvetel posel — prodajanje in razpečevanje vseh mogočih inozemskih srečk. Prodajalcev kar mrgoli, obiskujejo ljudi po hišah in stanovanjih, še raje pa v javnih lokalih. Po gostinah jih je menda že celo več kakor dalmatinskih krošnjarjev. Vprašanje je le, če bodo tudi kupovalci prišli na svoj račun, kajti prodajanje inozemskih srečk je zakonito zabranjeno. Dasiravno se razpečevalci tega dobro zavedajo, vendar nočejo prenehati z dobičkanosnim poslom, tako da je bila sedaj prisiljena nastopiti policija, ki je nekaj razpečevalcev srečk polovila ter jih spravila v zapor.

u— Predrzen vlomilec. Trgovec G. Erzlin na Zrinskih g. cest št. 8 je v noči na 8. t. m. začul na hodniku ropot. Stvar se mu je zdelo sicer sumljiva, vendar je počakal jutra in takrat je zvedel, da se je splazil v hišo ponoči neznan vlomilec. Iz okna v pritličju je bilo vrženo železno omrežje in zlikovce se je nato z lahkoto povpsel po zidu skozi okno na hodnik. Tam je najprej zapazil 3000 Din vredno Erzinovo kolo, katero je zapeljal v dvornico, ker je ni mogel spraviti skozi okno na prosto. Po hodniku se je splazil dalje v prvo nadstropje in prišel s pomočjo ponarejenega ključa v stanovanje Katarine Zrizajev. Z obešalnika v predstobi je ukradel dva čedna moška klobuka, nakar je odšel na dvorišče ter pobral iz kokošnjaka nekaj kokoši. Ker pa se mu je zdel pten nočnega pohoda še premajhen, se je vhitopil še v hišo št. 9. v Ulici Stare pravde in sicer ravnotako skozi okno. Plen pa tudi tamkaj ni bil kaj obilen in se mu je posrečilo odnesti le dva para čevljev kleparskega mojstra Lovra Pičmana v vrednosti 500 Din. Vlomilec je bil brčkone Petrič, že dolgo zasledovan ubegli član nevarne zločinske tolpe, ki pa je bila pred kratkim zaleta in spravljena na varno.

u— Tatvina nogavic. Dne 9. t. m. je iz trgovine Srečka Vršiča v Šelenburgovi ulici na nerazumljiv način zmanjkalo približno 40 parov ženskih nogavic ter nekaj metrov pralne svile. Uvedena je preiskava.

u— Beračica z otrokom. Na stopnicah pri stranskem vhodu frančiškanske cerkve je že nekaj dni presedala neznana ženska z otrokom pri prsih in nadlegovala pasante za milodare. V petek dopoldne je bil pozval stražnik s seboj. Tamkaj so spoznali v beračici tukaj 35 letno Ano Čunček iz Sela na Štajerskem, že dolgo zasledovano tatlico. Sedaj iščejo še njenega priležnika Mihaela Ogrižka, po poklicu zidarskega delavca s

OBLEKE
lastnega izdelka Vam nudi 67
NAJCENEJE
Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova 3.

Na splošno željo občinstva se nogometna tekma
Drama : Opera
preloži na torek 15. junija ob pol 19 uri
V nedeljo ob 17. uri 4645 a V nedeljo ob 17. uri
Villacher SK : Ilirija
Predigra ob 15:30 Ilirija rez. : SK Krakovo
Tekma se vrši ob vsakem vremenu. Igrišče Ilirije.

katerim sta pohajala po deželi in krađa vse, kar jima je prišlo pod roko. Tatinski par je stanoval nekaj dni na Viču, odkoder je Ogrižek pošiljal priležnico na beračenje v mesto.

u— Sopotnika okredel. Kolarski pomočnik Henrik Terben iz Hrvatskega se je na svojem potovanju spoznal v Zagrebu s Francetom Fellerjem, po poklicu trgovski pomočnikom, s katerim sta krenila peš proti Ljubljani. Ko sta prišla v četrtek v naše mesto je Terben prodal svojo uro za 40 Din nekemu krošnjariju. S tem denarjem sta šla iskat prenočišče, ki sta ga dobila v gostilni Ravnik v Kolodvorski ulici. Ko pa se je Terben v petek zjutraj zbudil, je ves začuden pogrešil »zvestega« tovariša, ž njim vred pa tudi svojo 2000 Din vredno obleko ter čepico. Kam je pobegnil tat, ni znano, sigurno pa se ne bo dolgo veselil svobode.

Vrtni koncert v restavraciji na glavnem kolodvoru priredi m danes, v soboto dne 12. t. m. zvečer od 8. do 1. ure po ponoči. Se pripravljamo za obilni poset 4664 a **Josip Majdič.**

Iz Maribora

a— Protestni zbor zasebnih nastavljenecv Za pretekli četrtek so sklicale v dvorani hotela pri Znanorcu mariborske organizacije bančnih, odvetaških, notarskih in zasebnih uradnikov, trgovskih pomočnikov, protestni zbor, katerega se je udeležilo nad 100 oseb. Na zboru, kateremu je predsedoval g. Skaza so poročali: G. Santič iz Ljubljane o delovanju pokojninskega zavoda v Ljubljani in o pokojninskem zavarovanju, g. Čeh o sporu med trg. gremijem in zborom pomočnikov radi delovnega časa, ravnatelj Gilčvert ter g. Pelikan, ko je reasumiral v nemščini izvajanja poročevalcev.

u— Vpisovanje v prvi razred državne realke se bo vršilo dne 23. t. m. Prvega julija bodo sprejemni izpiti, 1. septembra pa jesenski sprejemni izpiti.

u— Nastop in pogostitev ruske mladine iz Hrastova. Včeraj popoldne je imela ruska mladina prvi nastop v veliki dvorani Narodnega doma. Pred številno mariborsko mladino so izvajali gimnazijci iz Hrastova pri Sv. Lenartu prekrasno pravljico igro. Nastop ruske mladine je naletel na popolno razumevanje mariborske mladeži in dosegel popoln uspeh. Krasna, lastna izdelava scenarije in stare noše so fascinirale. Predvajani številni plesi so bili vrhunec prireditve. Članice mariborskih ženskih društev so povabile ruske dijake in dijakinje na obed v svojih domovih. Po popoldanski prireditvi so jih še bogato obdarile s jestvinami v Narodnem domu. Najlepša zahvala pri tem gre požrtvovalnim mariborskim damam.

a— Ferijalne kolonije naše deca. V juliju in avgustu namerava tukajšnji odbor PRK poslati mnogo otrok na morje, da se tamkaj duševno in telesno okrepijo. Mnogo staršev je z veseljem pozdravilo to človekoljubno idejo. Ker pa so otroci, ki so slabotni navadno tudi revni, jim hoče priskrbeti Podmladek na pomoč ter jih poslati po možnosti brezplačno v ferijalno kolonijo. V ta namen pa je treba pomoči vsega požrtvovalnega našega občinstva. Zato priredi Podmladek Rdečega križa v soboto 12. in nedeljo 13. junija cvetlični dan. Deklice in dijaki bodo prodajali po ulicah in trgovinah cvetke. Vendar pa opozarjamo občinstvo, da odkupi cvetke le onim, ki hodijo paroma in ki imajo znak Rdečega križa z žigom Pomladka. Ako ponujajo cvetke posamezniki naj se jih odkloni. Razen tega se bo vršila v svrhu propagande danes ob 6. in v nedeljo ob 10. po mestu povorka naše mladine z zastavami in godbo. Prosimo občinstvo, da pridno sega po cvetkah, ki jih bo nudila mladina.

a— Prostori za dnevno zavetišče. Že na eni zadnjih sej mariborskega občinskega sveta je bilo sklenjeno, da se preuredijo novi prostori za mariborsko dnevno zavetišče, ki se sedaj nahaja v Ljudski šoli v Razlagovi ulici, kjer pa prostori vsem potrebam zavetišča ne zadostujejo. Mestni gradbeni urad je že izdelal tozadevne načrte za primerno adaptacijo vile Langer v Ljudskem vrtu poleg Rapidovega igrišča. Sedaj se nahaja v tej hiši gostilna ter je bil lokal lastniku odpovedan. Visokoparterna hiša bo imela veliko jedilnico za 140 oseb, dve ločeni učilnici za deklice in dečke, kuhinjo in delavnico, prizidali pa se bosta še sobi za služkinjo in pisarno. Dovoljen je bil v to svrhu od občine kredit v iznosu 120.000 dinarjev. Zavetišče bo lahko sprejelo v te nove prostore do 120 otrok. Z delom se bo pričelo že letos. S tem bo storjen s strani občine precejšen korak za skrbstvo revnih mestnih otrok.

a— Stanovanja v mestnih hišah. V novi stanovanjski hiši v Smetanovi ulici bo 28 stanovanj, za katere prosí že nad 50 reflektantov, večinoma mestnih uradnikov in upokojencev. Za 7 stanovanj in troje večjih in štiri manjše v mestni hiši v Frančiškanski ulici je vloženih že nad 30 prošelj. Mestna hiša v Smetanovi ulici bo gotova 1. novembra, ona v Frančiškanski ulici pa 1. avgusta.

a— Tat v ljubljanskem brzovlaku. Včeraj popoldne je ukradel neznanec iz zaprtga kupeja I. razreda v popoldanskem ljub-

Naraščajski dan
Gorenjske sokolske župe
v Radovljici
jutri dne 13. t. m. 4665 a

ljanskem brzovlaku tik pred odhodom iz Maribora razne uradne stampiljke, koleke in potne liste službojočega policijskega organa. V brzovlaku je bila takoj izvršena obširna preiskava, ki pa je ostala brezuspešna.

a— Vežbalno streljanje. Mariborska podružnica SLD priredi v nedeljo 13. t. m. vežbalno streljanje na golobe, srnjaka in tarčo na vojaškem strelišču v Radvanju.

Iz Celja

e— Nemški žurnalisti v Celju. Po Sloveniji potuje urednik berlinskega dnevnika »Tägliche Rundschau« g. F. H. Reimesch s soprogom in njegov brat, znani ilustrator g. R. Reimesch. Med drugim so si ogledali razne znamenitosti Celja ter se informirali o raznih zadevah. Ogledali so si tudi sodnejetni letovišarske kraje, kakor Rogaško Slatino in Dobrno ter upamo, da pokažejo svojemu narodu naše dejanske razmere v pravi luči.

e— Klub slovenskih kolesarjev priredi v nedeljo, dne 13. t. m. propagandno dirko iz Celja v Zalec. Dirka se v treh skupinah. Zbirališče ob pol 14. uri v hotelu Balkan S to dirko se namerava ustanoviti v Zalcu kolesarski odsek celjskega kluba.

e— Prijava moških biciklov za vojaško evidenco. Komandant vojnega okruza v Celju je izdal odlok, po katerem mora mestni magistrat celjski predložiti do konca meseca junija spisek vseh v mestu Celju bivaajočih lastnikov moških biciklov. Zato je treba, da se ti zglašijo pri mestnem magistratu v sobi št. 14. od 10 do 24. junija med uradnimi urami.

e— Sprejemni izpiti na drž. realni gimnaziji v Celju za 1. razred bodo dne 24. junija. Od 8. do 9. ure bo vpisovanje, nato pa izpiti. Učenci morajo prineseti s seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Sprejemni izpiti za 2. — 8. razred se bodo vršili od 8. do 12. ure dne 30. junija.

e— Tatvine v Kónigovi trgovini. Poročali smo o tatvinah v Kónigovi trgovini v Celju. Gospod Kónig nam piše, da to tatvino niso izvrševali trije njegovi uslužbenci, ampak samo eden njegovih vajencev, kateremu je prišel takoj na sled in ga je odpustil. Na željo g. Kóniga notico v toliko radi popravimo.

e— Zaprisega še ne zaprišenih vojaških obveznikov rojstnih letnikov 1876 do 1905 ter v našo vojsko sprejetih in nesprejetih rezervnih oficirjev, ki še niso položili prisege, se bo vršila do 22. t. m. V smislu razglasa, ki je bil v tej zadevi izdan se imajo vsi prizadeti javiti v vojaškimi izkazi pri mestnem magistratu.

e— Cestno-policijski red. Glasom razglasa mestnega magistrata je dovoljeno stavljati blago na ogled samo v trgovinah, nikakor pa ne na takih prostorih pred trgovinami, da bi segalo blago v ozračje na cesto.

Napisi na ploščah prevlečeni s radiotinturo, morejo se čitati tudi ponoči. En primer:

NOGAVICE, KLJUČ!

ASPIRIN
tableta Bayer

To je pravi zametek

Aspirin
tableta Bayer

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znamko!

Iz Trbovelj

— **Aretočija iz političnih razlogov.** Ra di komunistične propagande je bil aretiran in odveden v zapor v Laško brivski mojer ster v Lokah, Vrančiči.

— **Nabiralni dan Rdečega križa.** Današnji in jutrišnji dan sta namenjena Rdečemu križu. Pobirali bodo prispevke in članarino za leto 1926 po vsej občini Trbovlje in v Hrastniku. Vsak nabiralec ima uradno potrjeno nabiralno polo in vidni znak na rokavu. Akcija je prevzela po svov njih uslužbencih občina v Trbovljah in učiteljstvo trboveljskih sol.

— **Cebelarski tečaj pri Sv. Katarini** se bo vršil jutri 13. t. m.

— **Uradni dan okrajnega sodišča** v Trbovljah se bo vršil danes 12. t. m.

Naši onstran granic

— **Pokrajinski gospodarski sveti,** ki se ustanove v smislu zakona z dne 18. aprila t. l., utegnjejo biti zelo važen čimtelj za razvoj našega gospodarstva, ako pridejo v te svete razumni, za procvit pokrajine vneti ljudje. Gospodarski svet dveh vsake province. Poslovanje bo obsegalo poljedelstvo, gozdarstvo, obrt, industrijo, trgovino, delo in socijalno skrbstvo. Da bodo gospodarski sveti v Primorju uspešni za naše ljudstvo, morajo imeti zadostno število zastopnikov naših interesov.

— **Za popravno cest** je dovoljeno občini Sv. Križ pri Ajdovščini posojilo v znesku 25.000 lir po sklepu upravnega odbora furlanske pokrajine z dne 8. t. m.

— **Rdeča zastava na gradu v Vidmu.** V sredo ob zori je zaplapolala na gradu v Vidmu velika rdeča zastava. Orožniška patrulja je začudeno gledala na grad in zdelo se ji je, da jo varajo oči. Rdeča zastava na gradu Nemogoče! Hiteli so orožniki na grad, zbudili so čuvaja in hoteli naglo priti v stolp. Ali vrata so bila trdno zaprta. Čutili so neke notranje ovire. Morali so priti na pomoč gasilci. S težavo so udrli in videli, da so vrvi zvonov potrgane. Predzračni so se jih poslužili, da so zbežali iz zvonika. Nekaj orožnikov se je potem pogumno povzpelo do vrha in odtrgal rdečo zastavo, ki je široka 1.50 m. Srp in kladivo sta bila natisnjena v njeni sredini. Vrši se preiskava in aretiranih je že več oseb. Fašizem meni, da je vsemogoče, ali dan na dan vidimo pojave, ki kažejo, da komunisti živijo v dobi največje fašistovske moči.

— **Šola za drugoročce v gorških zaprtih.** Po inicijativi državnega pravdnika Tripanija so otvorili v zaporih v Gorici šolo za drugoročce, katera ima namen »svzgašati italijanske drugoročne kaznjence.« Šola nosi ime po znanem goriskem patrijarhu Karlu Favettiju.

— **Madžarska udeležba na razstavi na Reki.** Bliznja razstava na Reki je živahen predmet razgovorov gospodarskih krogov v Budimpešti, kateri stojijo v vedno ožjih stikih s prireditelji razstave. Te dni je bilo na Reki italijansko-madžarsko zborovanje, na katerem je predsednik reške »Adrijer« Ossoinack naglašal, da je Reka poklicana, združevati vzduh z zapadom, balkanskim in podonavsko Evropo s Sredozemskim morjem v skupnem interesu italijanskega in madžarskega gospodarstva! Madžari pripravljajo veliko svojo udeležbo na izložbi na Reki.

— **V Tolminu** si prizadevajo že dolgo časa, da bi zgradili vodovod, ki ga občina nujno potrebuje. Prošnja za najetje posojila v znesku 460.000 lir za zgradbo vodovoda je bila v seji videmskega upravnega odbora ugodno rešena.

— **Učiteljsku v Tolminu** je določeno še dveletno življenje. Poznavalci razmer trdijo, da vse kaže, da se utegne učiteljske končati še poprej.

— **O slabih varnostnih razmerah** se čujejo pritožbe z raznih strani. V Vipavski dolini je bilo zadnja leta polno tatvin, ropov, napadov. Napad na vipavskega dekanu še sedaj ni pojasnjen. Orožniki vrše svojo službo, ali tatovi in roparji so tako premeteni, da jim je težko priti blizu. Tudi s Krasa tožijo o roparjih. V Brestovici se je izvršil rop v hiši Andreja Krošlja. Pobrali so 6.000 lir in odšli. Vršila se je takoj orožniška preiskava in aretirani so bili 4 osumljeni iz Sel, Korit in Val.

— **Preveč svile** in drugega carini podvržene blaga je imel s seboj nameščene neke dunajske tvrčke. Zid Jona Cheuna, namenjen v Gračevo. V Trbižu ga je italijanska oblast ustavila in aretirala, češ da je hotel vtihotapiti v Italijo razno blago.

Sokol

Sokol Šiška priredi v nedeljo 13. t. m. društveno javno telovadbo, združeno z vrtno veselico v Zgornji Šiški pri gosp. I. Kmetu na Celovski cesti. Telovadne točke so zelo lepe. Vsi oddelki nastopijo s slikovitimi češkimi prostimi vajami v visokolski zlet v Pragi. Po telovadbi ples, petje, streljanje itd. Sodeluje godba Sokola I. Začetek točno ob 3. popoldne.

Sokol I. na Taboru ima danes (v soboto) zvečer svoj prijateljski sestanek na prostem pri pogrnenih mizah. Društvena godba igra od 20. do 24. Vstopnine ni. Vabimo vse žlane in družbene prijatelje, prav posebno pa vse one, ki so z delom pomagali k uspehu zadnje prireditve, da slišijo tozadevno poročilo.

Platno za sukunjiče

v barvah, fina kvaliteta, 80 cm široko, po Din 30 — se dobi pri **F. In J. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.** 4629-a

Sport

Spomenik SK Ilirije svojemu članu † F. Učaku

Definitivno je sedaj določeno, da se vrši dne 11. julija t. l. svečano odkritje nagrobnega spomenika pokojnega nogometaša, člana I. moštva SK Ilirije g. Frana Učaka v Križah pri Trziču, kjer je bil imenovan pokopan dne 7. januarja 1926.

V zvezi z odkritjem se vrši izlet iz Križ čez Golnik v Kranj, odkoder se povrnejo izletniki z večernim vlakom nazaj v Ljubljano. Za polovino vožnje je preskrbljeno. Program objavimo prvotčasno.

SK Ilirija vabi tem potem vse sportnike, turiste in tovaršje pokojnega, da se odkrije, pri katerem sodeluje tudi pevsko društvo »Grafika«, udeleži v čim večjem številu.

Sportne kroge prosimo, da se ozirajo na to odkritje in po možnosti opuste druge prireditve.

Ilirija : Villacher SV (Beljak)

Jutri v nedeljo ob 17. uri — igrišče Ilirije, predtekma ob 15.30.

Ilirija absolvira jutri obvezno revanžno tekmo s VSV, nogometnim prvakom Koroske. Prvo srečanje letos spomladi je končalo s 3:1 za Ilirijo, pri čemer se je izkazal VSV za izredno žilavega in odpornega nasprotnika. Dosegel je med tem še nekatere nove dobre rezultate, tako proti graškemu GAK 1:1, Eintracht, München 2:0, Linzer ASK 2:1. Ti rezultati dokazujejo njegovo dobro formo ter napravljajo njegovo gostovanje v Ljubljani tem zanimivejše. — Ilirija postavi proti VSV kompletno moštvo. Tekma ima za njo poseben pomen kot priprava za bližnji nastop proti Gradjskemu SK v Zagrebu v državnem prvenstvu. — Predtek p. igrata SK Krakovo ter izvrstna rezerva Ilirije. Dopoldne ob 10. igrajo juniorji Ilirije proti juniorjem Hermesa.

Lahkoatletski reprezentanci ZLAP. Proti lahkoatletski reprezentanci ZLAP, ki smo jo objavili včeraj, postavi Zagreb jutri v nedeljo nastopno moštvo: Tek na 100 m Spahič, Modec, met kladiva Gašpar, Leandrov, tek na 1500 m Rosenkranz, Mrkša, skok ob palci Kallay, Fraunspenger, tek na 400 m Kojič, Plechaty, met diska Spahič, Messner, tek na 200 m Jamnicky, Kojič, skok v višino Jakupič, Zgaga, met kroglice Spahič, Leandrov, tek na 800 m Rosenkranz in Hoffman, skok v daljavo Spahič, Kallay, met kopja Gašpar, Messner, tek na 5000 m Novak, Kumer, troskok Kallay, Jakupič, stafeta 4x100 m Modec, Jamnicky, Schlessinger, Szahič.

Nogometna tekma Opera : Drama je vsled tehničnih zaprek preložena na torek 15. t. m. ob 18.30.

Panonijska : Ilirija rez. Na igrišču SK Panonije ob Večni poti nad Zg. Šiške se vrši jutri ob 15. nogometna tekma med Panonijo in kombiniranim rezervnim moštvom Ilirije.

TK Skala, fotoamaterski odsek, javlja, da se vrše predavanja za začetnike vsak torek od 19.30—20.30. Za tem se vrše praktične vaje za ostale amaterje.

Javna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Včeraj popoldne se je v zbornični posvetovalnici vršila javna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo za Slovenijo, kateri je prisostvoval kot vladni zastopnik šef oddelka za trgovino in industrijo, dr. Rudolf Marn. Otvoril je sejo predsednik g. Ivan Jelačič, ki je po pozdravu navzočih zborničnih članov podal predsedstveno poročilo, v katerem je razpravljal med drugim o neprilikah gospodarskega življenja v Sloveniji.

Po predsednikovu govoru je poročal o delovanju zbornice

v dobi od zadnje plenarne seje, to je od 20. aprila do 10. junija t. l., zbornični tajnik gosp. dr. Fran Windischer, ki je uvodoma omenjal, da je naš notranji gospodarski položaj ostal v tem času skoro nespremenjen. Navajal je, da je zbornica v dobi od zadnje seje prejela 2635 vlog in razposlala 8073 dopisov. Dalje je izdala zbornica 205 uvoznih potrdil, 3 potrdila o protokolaciji, 188 izvoznih spričeval, 90 potrdil o dobavi sposobnosti in 40 raznih potrdil. Poročevalec je govoril nadalje o trgovinskih pogodbah, o tarifnem odboru in tarifnih konferencah, pri katerih je mnogo zaposlen zlasti zbornični tajnik gosp. Ivan Mohorič, o Državni obrtni banki, o gospodarskem svetu in o akcijah, ki jih je podvela zbornica. Na poziv ministrstva pravde je zbornica priredila anketo o načrtu novega meničnega in čekovnega zakona, na kateri se je obravnavalo vprašanje uvedbe surrogatnega protesta pri menicah glede zastavnih in retencijskih pravic, glede menične sposobnosti kmečkega ljudstva in omoženih žensk, glede označbe plačilnega kraja na čeku, o dolgotrajnih rokov in drugih važnih določbah zakonskega načrta. Zaključek ankete je zbornica predložila ministru pravde. (Obsežnejše poročilo bomo še objavili. Op. ur.)

O gradbi zborničnega poslopija in o pokritju gradbenih stroškov

je poročal podpredsednik g. Ivan Ogrin, ki je izjavil, da se je od dovoljenega kredita v znesku 2.5 milijona dinarjev uporabilo že okrog 2 milijona dinarjev. Po njegovem predlogu je zbornica odobrila povečanje stavbnega kredita za nadaljnjih 250.000 dinarjev.

Načrt zakona o gospodarskem svetu je obrazložil tajnik gosp. Ivan Mohorič, ki je podal spočetka nekoliko historijata, nato pa izjavil v glavnem naslednje: Dočim je lanskoletni načrt še predvideval sestavo plenuma gospodarskega sveta na ta način, da tvorijo eno četrtino zastopniki resortnih ministrstev, eno četrtino strokovnjaki, ki jih imenuje minister in le polovico predstavljajo gospodarskih krogov, predvideval je novi projekt že dve tretjini predstavljajo gospodarskih organizacij in le eno tretjino zastopnikov ministrstev in strokovnjakov. Celotno število članov gospodarskega sveta je predvideno na 120, od tega 80 predstavljajo glavni profesionalnih organizacij. Od njih pripade po 15 na trgovino, industrijo in obrt, 20 na predstavitelje kmetijstva, 7 na delavstvo, 4 pomorstvo in 4 denarništvo.

Načrt določa, da bo minister s pravilnikom odredil, katere gospodarske organizacije imajo pravico predlagati k imenovanju kandidatov za gospodarski svet in kalkčno število. Te določbe so se splošno označile kot nezadovoljive in je zato ministru poveljalo vse zbornice, da formulirajo konkretno svoje pripombe k načrtu zakona ter jih v toku 10 dni dostavijo Industrijski komisiji v Beograd, kjer bo poseben odbor, sestojč iz tajnikov beograjskih komor in organizacij sestavljen za bodoči sestanek, ki se ima vršiti dne 21. in 22. junija v Zagrebu, kompromisni predlog, da se po možnosti doseže čim popolnejši sporazum vseh interesov in želj. Zagrebški krogi so na konferencah, ki so se vršile v toku preteklih dni, podvrgli vse načrtne podrobnosti kritiki in formulirali glede sestave plenuma kakor tudi glede sestave izvršnega odbora mnogo bistvenih izpremenjvalnih predlogov. Pri tem so se glede sestave plenuma naslonili na lanskoletni kompromis, ki je predvideval 110 delegatov gospodarskih krogov. Pri reviziji so zmanjšali njihovo število na 104 žlane, od katerih naj bi odpadlo na zastopnike poljedelstva 32, nadalje po 16 na zastopnike trgovine, obrti in industrije, 12 na zastopnike denarstva, 5 pomorstva in 7 delavstva. 16 članov naj bi se imenovalo iz krogov strokovnjakov. Zastopniki ministrstev naj bi fungirali po njihovem predlogu v gospodarskem svetu le kot referenti, odnosno kot eksperti.

Gospodarski krogi iz našega zborničnega področja bi imeli pri tej sestavi več poljedelcev in delavcev 8 članov, in sicer po dva za trgovino, industrijo, obrt in denarstvo. V ostalem je, kakor omenjeno, sestava plenuma, ki bo sklican k zasedanju le enkrat do dvakrat na leto in katerega kompetenca je v glavnem omejena na verificiranje mandatov, volitev strokovnih odborov predsedništva in eksekutive ter sestavo poslovniške in pravilnika za eksekutivo za nas manjšega pomena, ker bo

težišče vsega dela v stalnih odborih in v eksekutivi.

Stalni odbor predvideva načrt 6, in sicer za poljedelstvo, industrijsko in obrtno skupaj, nadalje za novčarstvo ter za socijalno in pa finančno politiko.

Predlaga se izprememba na 8 odborov, in sicer na ta način, da se namesto skupnega odbora za industrijsko in obrtno politiko osnuje za vsako stroko poseben odbor. Isto tako namesto skupnega odbora za trgovsko in prometno politiko tudi za vsako stroko poseben odbor. Odbori naj bi bili sestavljeni tako, da bi bila v onih odborih, ki predstavljajo posamezne gospodarske panoge člani prvenstveno predstavitelji dotične gospodarske panoge.

Glede izvršnega odbora predvideva načrt ministrstva, da od 24 članov volijo 6 članov stalni odbori, ostalih 18 pa plenum, in sicer iz vrst onih, ki niso člani stalnih odborov. Te številk se sedaj glede na predlagano povišanje števila stalnih odborov od 6 na 8 tudi v istim razmerju izpremenijo. To so glavne bistvene izpremembe v službenem načrtu.

K temu referatu se je razvila živahnejša debata, katere so se udeleževali gg. Ivan Rebek, Josip Lenarčič, Dragotin Hribar in Ivan Jelačič, nakar je zbornica poročilo in predloge gosp. referenta odobrila.

Gospodarstvo

Predlog zakona o neposrednih davkih je v obsežnejšem poročilu obravnaval zbornični konzulent gosp. Fran Zagar, ki je omenil, da se je s tem vprašanjem bavil zbornični finančni odsek na seji dne 11. t. m., o katere sklepil smo že kratko poročilo. Razprava finančnega odseka je dala zbornici podlago za izjavo o predlogu zakona. Izjavo je zbornica poslala Generalni direkciji neposrednih davkov in narodnim poslancom.

Poročilo in predlagane spremembe je zbornica odobrila. (Obsežnejše poročilo bomo še objavili. Op. ur.)

Samostojni predlogi.

Zbornični član gosp. Jakob Zadravec je stavil predloga glede zboljšanja železniške zveze na progi Maribor - Čakovec - Dolnja Lendava ter glede zopetne uvedbe omejenih stavbnih koncesij. Zbornični član gosp. Konrad Elsbacher je predlagal podaljšanje vozne smeri potniških vlakov št. 614 in 621 a postaje Celje v Ljubljano in nazaj; ta dva vlaka vozita sedaj iz Zidanega mosta, oziroma iz Ljubljane. Zbornični član gosp. Horvat je stavil predlog glede ustanovitve poslovalnice, odnosno ekspoziture okroglega urada za zavarovanje delavcev v Ljubotmeru. Vsi predlogi so bili odobreni.

Pri slučajnostih se je vršil razgovor o konferenci gospodarskih zbornic, ki se bo v kratkem vršila v Ljubljani, nakar je predsednik zaključil sejo.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (11. t. m.). Pšenica: baška, 75—76 kg, 2 %, 2 vagona 322.50; baška, 12 vagonov 332.50—335; baška, 77 kg, 2 %, 1.5 vagona 335; banatska, Vršač, 2 vagona 317.50; banatska, Zenta, 5 vagonov 330—332.50; banatska, 2 vagona 330. Ječmen: baški, 65 kg, 3 vagoni 165. Turšičica: baška, 13.5 vagona 145—150; baška, 7 vagonov 150; banatska, 14 vagonov 135—137.50. Moka: sremška, «O» kombinirana, 1 vagon 515; banatska, «Og», 1 vagon 520; baška, «Ogg», 1 vagon 520. Otrubi: baški, v jutastih vrečah, 1 vagon 120. Tendence čvrsta.

Dunajski živinski sejem (10. t. m.). Goveda: Dogon 228 komadov; od tega iz Jugoslavije 17 glav. Cene prilično nespremenjene. — Svinje: Dogon 1694 komadov. Mesne svinje so se pocenile za 5 do 10 grošev, debele pa za 5 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: mesne svinje 1.70—2.15, debele 1.80—2 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (10. t. m.). Tržišče dalje čvrsto. Kljub povečanemu cenam se ponudba ne poveča. V novi pšenici je bilo razpoloženje sprišo ugodnejših vremenskih poročil nekoliko mirnejše. Turšičica zelo čvrsta. Rž nespremenjena. Oves ob zmerni kupčiji prijazen. Notirajo vključno blagovnoprometne davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 46.50—47, potiska 49—51; rž: marchfeldska 26.75—27.25; turšičica: 22.50—23.50; oves: domači 29.75—30.50.

Načrt zakona o gospodarskem svetu v beograjski Trgovski zbornici. Beograjska Trgovska zbornica je sestavila svoje pripombe k načrtu zakona o gospodarskem svetu. V glavnem predvidevajo te pripombe: Gospodarskemu svetu je treba omogočiti, da razen sodelovanja pri socijalni in gospodarski zakonodaji predlaga Narodni skupščini in upravnim oblastvom predstave v svrhu odstranitve škodljivih pojavov v gospodarskem in socijalnem življenju; v gospodarskem svetu mora biti tudi zastopano ministru za gradnje; zastopnike gospodarskih krogov in njihove namestnike naj volijo gospodarske organizacije direktno, ne pa, da jih imenuje minister za trgovino in industrijo; predsedništvo in tajništvo gospodarskega sveta naj bo obnem tudi predsedništvo in tajništvo splošnega odbora; odbor za prometno politiko mora biti ločen od drugih; ustanovi naj se odbor za znanje trgovino; v zakon se mora vnesti odredba, da so vsa državna in samoupravna oblastva kakor tudi vse javne ustanove dolžne dati gospodarskemu svetu na njegovo zahtevo vsa potrebna pojasnila in ga sploh podpirati v njegovem delu. V pogledu financiranja gospodarskega sveta je zbornica dalje ostala na svojem stališču, da je država dolžna financirati gospodarski svet.

Naši državni dolгови Angliji znašajo po izjavli angleškega finančnega tajnika Mac Neila 21 milijonov funtov šterlingov (po stanju v marcu t. l.). V tej svoti ni vračunan znesek 2.5 milijona funtov šterlingov, ki jih je dobila naša država po vojni. 31 milijonov funtov je v naši valuti okrog 8 in pol milijarde dinarjev.

Pomanjkanje vagonov v Bosni. Iz Sarajeva poročajo, da se zaradi povečanja izvoza lesa občuti v Bosni veliko pomanjkanje vagonov. Sarajevska Trgovska in obrtniška zbornica je poslala prometnemu ministru obsežno spomenico, v kateri zahteva, da se poveča kredit za sarajevsko železniško delavnico. V isti spomenici se zahteva, da se celokupna ozkotračna železniška mreža stavi pod kompetenco sarajevske železniške direkcije.

Bolgarska zunanja trgovina v prvem tromesečju t. l. aktivna. Po bolgarskih uradnih podatkih je znašala v prvi četrtini t. l. vrednost uvoza 1644.8 milijona levov, a vrednost izvoza 1815.1 milijona levov. Prebitek nad uvozom je dosegel torej 170.3 milijona levov. V istem času lanskega leta je bila bolgarska trgovinska bilanca pasivna za 551.6 milijona levov.

Izvoz jugoslovenskega sirovega masla v Avstrijo skoraj popolnoma prenehal. Z Dunaja poročajo: Pošiljanje jugoslovenskega in madžarskega sirovega masla na Dunaj je skoraj popolnoma prenehalo, ker so cene v teh dveh državah višje kakor v Avstriji. Isto velja tudi za češkoslovaško sirovo maslo. Največ sirovega masla pride sedaj iz Poljske, in to zaradi izredno nizkih cen, pa tudi kakovost je primerna. Celo po domačem blagu se manj povprašuje sprišo nizkih cen poljskemu produktu.

Ukinjenje poštah kreditov v Franciji. Iz Zagreba poročajo, da so tamošnje banke prejele od svojih francoskih bančnih zvez obvestilo, po katerem zaradi zadrževne odredbe francoskega finančnega ministrstva ne smejo več dovoljevati poštah kreditov. Zato da morejo francoske banke naročila svojih zagrebških zvez izvršiti samo v primeru, da te zveze razpolgajo z odgovarjajočim dobroimetjem pri njih (francoskih bankah).

Bilanca osiješke sladkorne tvornice izkazuje izgubo. Za minulo poslovno leto izkazuje osiješka sladkorna tvornica izgubo

18.068.853 Din. Direkcija je sklenila celokupno izgubo odpisati od rezerv, ki znašajo okrog 60 milijonov dinarjev. Po odpisu te izgube ostane še rezerva v znesku 47.948.392 Din. Izguba se pripisuje močnemu padcu sladkornih cen v minulem letu. Direkcija ugotavlja, da so fetos izgledi v tem pogledu znatno boljši.

Narastanje števila delniških družb v Nemčiji. Statistični državni urad v Berlinu je izdal prav zanimivo statistiko delniških družb v Nemčiji. Iz teh podatkov je razvidno, da se je število delniških družb v Nemčiji napram predvornemu času potrojilo. Septembra 1. 1900. je bilo v Nemčiji 5222 družb s 14.7 milijarde mark glavnice, 31. decembra 1. 1919. 5710 z 21 milijardami mark glavnice in 31. decembra 1. 1925. 14.978 družb (med temi 13.010 z glavnico 19.1 milijard mark).

Velika insolvenca v madžarski tekstilni stroki. Iz Budimpešte poročajo: Insolventna je postala budimpeštanska tekstilna veletrgovina Alexander Schleifer. Aktiva se cenijo na 4.8 milijarde, pasiva na 10.2 milijarde mK. Ta insolvenca je vzbudila tem večjo senzacijo, ker je velik del madžarske tekstilne industrije pri tem polomu prizadet.

Slovenska števila »Poljoprivrednega Glasnika«. Dne 10. t. m. bo izšla v Novem Sadu slovenska števila »Poljoprivrednega Glasnika«, najboljšega in najbolj razširjenega kmetijsko-strokovnega lista v naši državi. Ta števila bo v spisih in slikah podala pregled kmetijstva v Sloveniji za namenom, da se predvsem naši bratje Srbi in Hrvati seznanijo z našimi kmetijskimi razmerami.

Sotrudniki so skoraj sami priznani slovenski kmetijski strokovnjaki, ki kot taki uživajo sloves tudi izven Slovenije. Ta izdaja »Poljoprivrednega Glasnika« bo lično opremljena ter ne bo nikakor zastajala za posebno ameriško in češkoslovaško število, ki sta izšli v minulem letu, ampak ju bo še nadkrilila. Prvo stran platnic bo krasila živirna umetniška slika slovenskega akademskega slikarja Rudolfa Maršiča. Glede na pomen, ki ga ima ta opis kmetijskih razmer v Sloveniji, se ta števila »Poljoprivrednega Glasnika« oddaja posebej ter stane 20 Din izvod. Naročila sprejema administracija lista v Novem Sadu, Zeljeznicka ulica 20. Naročitev te številke »Poljoprivrednega Glasnika« toplo priporočamo vsem, ki hočejo dobiti kratek pregled kmetijstva v Sloveniji, kajti v njej so zbrani opisi skoro vseh kmetijskih panog v Sloveniji, kakor jih ne najdemo združenih v nobeni slovenski publikaciji.

Kvota novčanice na osebo v raznih državah. Kvota novčanice, žirovnihi obveznosti in kovanege denarja na osebo je največja v Angliji, kjer pride preračunano v dolarje 65.2 dolarja na glavo prebivalstva. Včasih je bila Francija na prvem mestu, sedaj pa zostaja s kvoto 46.2 dolarja celo za Švico, kjer pride na glavo 53.3 dolarja. Od centralnoevropskih držav ima največjo osebno kvoto Avstrija z 20.1 dolarja na glavo, dočim pride na eno osebo v Češkoslovaški 17.6, v Nemčiji 16.7, v Italiji 16.5, v Madžarski 13.1, v Jugoslaviji 9.4 in v Poljski celo samo 2.6 dolarja. Ako se primerja kupna moč v posameznih državah, se vidi, da je razmeroma največja v Poljski in Jugoslaviji, ker so potrebe delavstva teh držav znatno manjše kakor drugod.

Borze

11. junija.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druze ponudbe in v oklepajih kupčijskij zaključki.) Vrednote: investicijsko 72—73, Vojna škoda 300—304, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 193—195 (195), Ljubljanska kreditna 175—200, Merkantilna 100—104 (102), Prastrediona 895—870, Slovenska 59—0, Kreditni 165—175. Strojne 62—70, Trbovlje 395 do 314, Veveče 100—0, Stavbna 55—65, Sešir 103—105 (105). — Blago: Nobenega zaključka. Povpraševalo se je le po deskah in celuloznem lesu. Drugače ponudbe v lesu in poljskih pridelkih brez povpraševanja.

ZAGREB. Efekti brez poslov. Našička in Jugo nazadovali. Vojna škoda brez spremembe, vendar se je opažalo prizadevanje, da se njen tečaj zniža. — Na deviznem tržišču je položaj prilično isti kakor včeraj. Tendence nazadovanja se drž. Zlasti Italija je danes občutno oslabela. Skupni devizni promet je dosegel samo 5.8 milijona Din. Notirale so devize: Dunaj ček 800.15 do 804.15, izplačilo 800.275—804.375, Berlin 1850—1854, Bruseli 171.4—173.4, Italija izplačilo 202.91—204.11, London izplačilo 275.4—276.6, ček 275.337—278.537, New York ček 56.476—56.776, Pariz izplačilo 168—170, Praga izplačilo 167.697—168.697, Svica izplačilo 1096—1100, ček 1096.048—1100.048; v alute: dolarji 55.9—56.2, avstrijski šilingi 806—808, Kf 167—168, frfr 165—170, funti 270—274, švfr. 1085—1095, lire 203.5 do 205.5, mK 0.079—0.0795, lej 22—24, nemške marke 1335—1245, holandski goldinarji 2150 do 2180; efekti: bančni: Narodna 0—4000, Eskomptna 101—102, Polje 16—17, Kreditna Zagreb 104—105, Jugo 91—92, Ljubljanska kreditna 175—0, Prastrediona 895—0; industrijski: Sačevanja 250—270, Našička 800—855, Slavonija 35—37, Trbovlje 320 do 330, Veveče 100—0; državni: investicijsko 72—73, agrarne 39—40, Vojna škoda, promptna 303.5, 304, za junij 395—306, za julij 309—310.

BEograd. Devize: Dunaj 801.25 do 801.50, Berlin 1349.5—1350.5, Budimpešta 0.0794—0.795, Bukarešta 23.5—24.5, Bruselj 174—0, Italija 203.5—204, London 275.65 do 275.7, New York 56.59—56.61, Pariz 164.5 do 165, Praga 167.87 in pol do 167.95, Svica 1097—1097.5.

CURih. Beograd 9.12, Berlin 122.9625, New York 516.375, London 25.1225, Pariz 15, Milan 18.825, Praga 15.30, Budimpešta 0.007270, Bukarešta 2.175, Sofija 3.7475, Dunaj 72.9375.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4825 do 12.5225, Berlin 168.29—168.79, Budimpešta 98.91—99.21, Bukarešta 2.9875—3.0075, London 34.45—34.505, Milan 25.27—25.67, New York 706.85—709.35, Pariz 20.63—

Dan velikih porotnih senzacij

Ljubljanska porota je razpravljala včeraj o velikih malverzacijah na litijski pošti, celjska o strahotnem umoru, mariborska pa o carinskih škandalih.

Bolehna Zora Borštnarjeva obsojena na 20 mesecev ječe. — Dve smrtni obsodbi v Celju. — Prvi dan carinske razprave v Mariboru.

Ljubljana, 11. junija.

Poneverbe na pošti v Litiji

«Zora Borštnarjeva!»

Paznik privede črno oblečeno, fantovsko ostrženo dekle, energičnega, moškega obraza. Dvorana se odpre, v klopi se vsujejo roli ljudi, pred vraty vpije stražnik, da morajo ostati nazaj: ljudje se dremajo, se

Zora Borštnar

da jo radovedno zro obdoliženo. Publika je različna, prevladujejo ženske, večina poštne uradnice, ki šepetajo, si namigavajo in gledajo zvedavo na klopi porotnikov.

Razpravi predseduje sodni svetnik Janša, a votanta sta sod. svetnik dr. Eberl in okrajni sodnik dr. Sajovic. Državni pravdnik dr. Ogoreutz, zagovornik obtoženke dr. Sajovic.

Usodni obisk.

Obtoženica dolži 28 letno Zoro Borštnarjevo, ki je postala že leta 1922 — poštne starešina, težkih poneverb na pošti, ki so vzbudile svoječasno ogromno senzacijo.

Dne 18. februarja se je nepričakovano pojavil na poštini postaji v Litiji inšpektor ljubljanske poštne direkcije, dr. Anton Vagaja, da izvrši skontrolo blagajne. Čim je Borštnarjeva zvedela za njegov prihod, je postala silno nemirna. Njena razburjenost pa je še narasla, ko ji je inšpektor povedal namen svojega prihoda. Vsa zmedena je Zora pričela brskati po svoji mizi in tlačiti razne papirje v žep. A že se je oglašil gospod inšpektor: «Gospodična, izpraznite žepa! Izpraznila jih je; iz enega so jeli iriški tisočdinarski bankovci, bilo jih je ravno deset. Radovedni gospod jo je vprašal, kaj naj to pomeni, pa je rekla, da je hotela donar spraviti doma, ker je varnejše spravljena. Inšpektor je zahteval nato še blagajniške račune, ki jih je obtožena, ker je imela zaostanek, šele pred njim izpopolnjevala. Medtem je hodil nadzornik po poštini pisarni, gledal sem in v srkaval sumljivo ozračje. Naenkrat se mu je zasvetilo v glavi, okrenil se je in videl preplašene oči Zore, ki so počivale na mizi, pred katero se je ustavil. Poskušal je odpreti predal, a Zora je zaležala: «Nikar, gospod, nikar; tam so samo moje zasebne vajnositi!» Nadzornik pa se je samo nasmešnil in dejal: «E, gospodična, kaj pa

Na zatožni klopi

še so te zasebne tajnosti zvezane in zmešane z uradnim? Takoj odprite!» Borštnarjeva je odprla predal in nadzornik je že videl pred seboj kup položnic. Že jih je hotel prijeti, a Zora je bila urnejša, pograbila jih je in hotela zbežati skozi vrata. Pa jo je zadel jeklen pogled inšpektorja in zadonel njegov hladni ukaz: «Sem položnice!» Na te položnice je bilo vloženih 50.473 Din, ki jih pa Borštnarjeva ni odpravila. Pač pa je položnice zadrževala in z denarjem, ki ga je prejšnji dan dobila v blagajni, krila pomanjkljave prihodnjega dne. Tako je delala že od leta 1923. Njena tovarišica uradnica Marija Berdajs, ki je imela pregledovati račune in blagajno, li je zaupala, se z večernim vlakom vozila domov na Savo in pustila Zoro, da je sama manipulirala z denarjem.

V vedno večji stiski.

Sprva je obtožena imela 15.000 Din, o katerih trdi, da jo je moral nekdo pri blagajni ogoljufati, pozneje se je svota višala in dosegla znesek 171.145 Din. Ker je pa inšpektorju dala hranilno knjižico in nekaj denarja, dolguje erarju še 163.746 Din. Pri drugih revizijah je kucila strogo, saj je

premotila revizorje tako, da je zabeležen odvod odposlala naknadno, a potrdilo je vedno dospel še pravočasno.

Obtoženica dalje pravi, da si je Borštnarjeva izposodila od mesarja Alojza Vrhovca iz Litije znesek 24.000 Din in sicer na ta način, da mu je izročila 2 polici za 25.000 Din, a vredni samo 3568 Din. Vrhovec je mislil, da sta to dva čeka in li je brezskrbno denar izročil, tembolj, ker mu je zagotovila, da mu ga kmalu vrne, sicer pa da tako lahko sam dvigne 25.000 Din v Ljubljani in sicer tudi onih 1000 Din, ki

Državni pravdnik Ogoreutz

preostanejo. Borštnarjeva je tudi obdoližena, da si je pridržala 2700 Din, ki jih je izročil Ludovik Gajšek in ni zahteval takoj potrdila, ker je prinesel to vplačilo šele po uradnih urah in naposled, da je odprla dve ameriški pismi ter s tem prekršila uradno tajnost.

Zagovor obtoženke.

Zanimiv je obtoženkin zagovor. Predsednik: «Zora Borštnarjeva! Obtoženica navaja med drugim da ste vodili obširno dopisovanje s prijateljicami, jim dajali razna darila, kupovali cvetje, prekrkaj v njih družbi vse noči in podpirali razna društva. Po vaši imitativni se je ustanovil zabavni klub «Muha», v katerem ste predsedovali. Plačevali ste tudi stroške izletov, ki ste jih imeli. Na ta način ste

Glavna priča p. inšpektor dr. Vagaja

pač porabili mnogo denarja. Povejte, ali ste poverili tako visoko svoto.

Obtoženka: «Priznam, da mi je zmanjkalo 20.000 Din, a ne čutim se kriva poneverbe, ker se je ne zavedam, saj sem teh 20.000 Din poravnala s posojili.»

Preds.: «Pravite, da ste imeli mnogo posla v službi?»

Obt.: «Seveda, poleg blagajne sem imela telefon in pisemsko pošto ter nisem mogla osredotočiti vseh sil na sprejem denarja!»

Preds.: «Pa ste vendar imeli čas, da ste krokali. Povejte mi pa, kdaj vam je jelo manjkati denarja?»

Obt.: «Prvih 15.000 Din že predno sem bila imenovana. Ker sem bila znana kot ena najboljših uradnic — — —»

Državni pravdnik: «Hvala lepa za take uradnice.»

Obt.: «Ker sem bila znana kot ena najboljših, me je bilo sram priznati pomanjkljaj. Zato sem si tedaj izposodila 7000 Din pri «Vzajemni», a 8000 Din pri zasebnikih. Sicer sem pa prosila za revizijo, pa je odgovoril revizor, da je vse prav.»

Preds.: «Ali ste vedeli, koliko denarja manjka v blagajni?»

Obt.: «Ne, nisem vedela. Ugotavljala nisem, a bolelo me je, ker sem vedela, da manjka vsak dan več.»

Drž. pravdnik: «Pa ste vendar pisali neki prijateljici, naj vas reši in pošlje 171.000 Din, kolikor znaša približni pomanjkljaj.»

Obtoženka molči. Čez čas: «Ta znesek sem slučajno ugenila.»

Preds.: «Kaj je pa z dvema pismi, ki ste jih odprli oziroma obdržali?»

Obt.: «Pisma sem za Jerico Z. pisala sama in zato sem tudi eno pregledala, all je prišel odgovor, kar bi storila tudi v navzočnosti te 78 letne starke, ki mi bi bila to dovolila. Drugo pismo sem pridržala, ker je Jerica rekla, da bo prišla sama vprašati na pošto.»

Preds.: «Kakšno plačo ste imeli?»

Obt.: «Zadnji čas 1600 Din, preje manj. Vzdrževala sem tudi svojo mater.»

Preds.: Toraj denar, ki ste ga dobili, bi morali zvečer, kar je bilo preko 7000 Din, odposlati, pa ga niste. Kako ste manipulirali, da vas isto dobili revizorji?»

Obt.: «Primanjkljaj ni bil nikdar tako velik, da bi ga ne mogla kruti z vplačili prejšnjega dne. Zadnji čas pa, ker je bil pomanjkljaj prevelik, sem jela zadrževati privode. Sicer pa prav dobro vem, da sem bila večkrat ogoljufana, a dokazati ne morem.»

Zagovornik: «Ali ni mogoče, da bi bila kaka svota ukradena?»

Obt.: «Izključeno ni; v hiši je gostilna.»

Zagovornik: «Prele smo govorili o vašem delu. Povejte gospodična, koliko ste imeli lani dopusta!»

Obtoženka: «V 9 letih celili 10 dni; sicer ga nisem dobila ne bolniškega, niti navadnega.»

Čudna ženska.

Predsednik ugotovi iz obtoženkine korespondence, v kakšnih odnosih je bila s svojimi prijateljicami, zlasti z Liziko K., ki imenuje obtoženko svoj dragi Romeo, moje vse, moj dragi in prisrčni možiček in se podpisuje z ljubečo ženko. A ona nji, da ji je bila nezvesta pri plesu z bližnjo «Polsteranz», imela mačka itd. Neki prijateljci je pisala: «Banka je aktivna, le z naročili na dan!»

Mnogo prijateljice je imela; a zdaj v stiski ji ni nobena priskočila na pomoč; pisala je na vse strani in prosila, naj jo rešijo, pa se ni nobena oglašila; sicer ima pa tudi prijateljice, ki same niso v baš silajnih razmerah.

Vedno bolj potra postaja; popolnoma skrušena je. Ko govori državni pravdnik, plaka in trepetja.

Zagovornik se zavzame za obtoženko; pravi, da je bila vesna in pridna, kar se tiče dela in je to inšpektor sam potrdil. Pravi, da je obtoženka morala podpirati mater, da zapravljala skoro nič ni, le malenkostne zneske, kot so izpovedale priče.

Glede Gajškovih 2700 Din pravi zagovornik, da se le-ta najbrže moti, saj je zahteval potrdilo o plačilu šele čez 2 meseca potem, ko je vplačal denar in je morda zamenjal vplačilo z vplačilom že preje vplačanim, o katerem ima potrdilo.

Poslušalci, ki so ves dan z zanimanjem zasledovali razpravo, pričakujejo urjeni rezultat, se hlade pred sodno palačo in živahno razpravljajo o slučaju.

Obsodba.

Porotniki, ki so jim bila stavljeni 4 glavna vprašanja o krivdi, so vprašanja glede poštne poneverbe in glede odpiranja oziro-

Obsojena

ma pridržanja pisma Jere Zamri potrdili, a ostali dve glavni vprašanja glede zavarovalnih polic in glede Gajškovih 2700 Din zanikali, naker je bila obsojena radi hudodelstva uradne poneverbe in prestopka po I. stavku § 1 zakona 6. 4. 1870 št. 42 drž. zak. na

20 mesecev navadne ječe.

Razprava je trajala do 22. ure.

Celje, 10. junija.

Zapuščena in zastrupljena

Razprava proti Vinku Vasletu, ki je zastrupil Frančiško Verdevovo, je trajala od četrtka na petek do dveh ponoči. Porotniki so potrdili vprašanje glede uboja, odprave ploda in napeljevanja h krivemu pričevanju, naker je sodišče obsodilo Vinka Vasleta na 10 let težke ječe.

Celje, 11. junija.

Zverinski umor 70letne starke

Dasi je bilo pred celjsko poroto po prevratu že 30 razprav radi umorov, vendar tako zverinskega slučajja, kakor je bil današnji, porotniki še niso slišali.

Pred porotniki se je moral zagovarjati 26 letni ruder Josip Kokolj, 46 letna vdova in posestnica v Kasazah pri Petrovčah, Marija Stajner in njen 16 letni sin Josip, ki so bili obtoženi, da so dne 27. marca zvečer na bestialen način dogovorno umorili 70 letno Micko Selmaister, staro revu in prevzitarico, ki je stanovala pri njih. Micka je bila rojena v porodnišnici v Gradcu kot nezakonska hči nekakega barona. Od 1. 1906 je bila na odredbo župana Jerneja Stefančiča, ki je poročil svojo hčerko Marijo z Jakobom Stajnerjem v Kasazah, pri Stajnerjevih v oskrbi. Micka je bila pridna in do smrti gospodarja tudi dobro oskrbovana. Njen položaj pa se je nato silno poslabšal, posebno, odkar je bival pri Stajnerjevih Kokolj, ki je imel z vdovo, kakor se govori, intimno razmerje. Čeprav je bila že nad 20 let pri hiši in je vedno pridno pomagala pri vseh delih so jo prepeleli in ji odvzeli vse, kar je izposrla pri usmiljenih ljudeh. Sovražil jo je posebno Kó-

kolj, ki se je večkrat zadri nad njo: «Ti star hudič, kar ubil te bom!»

V nedeljo, 28. marca zvečer je prišla Marija Stajner nepričakovano v občinski urad v Petrovčah in prosila za mrtvoogledni list, češ da je pri njej stanujoča reva Selmaister ponoči umrla za špansko boleznijo. Ko pa je prišel naslednjega dne mrtiški oglednik pogledat mrtiča, je našel krsto že zaprto, kar se mu je zdelo silno sumljivo. Stajnerjevi je bil njegov prihod zelo neprijeten. Vsa zmedena je začela takoj pripovedovati, da se je pripetila ponoči z mrtiško nesrečo. Bedela je že dve noči pri rajnici in zadnjo noč vsled utrujenosti zadrževala. Skozi okno so prišle med tem v sobo mačke, ki so pokoljenci obgrizle obraz. Mrtiški oglednik je tako odprl krsto in opazil, da manjka mrtiču skoro ves obraz in tudi nekaj kosti. Vsled tega je pozval orožnike, truplo pa so prepeljali v mrtvašnico v Oržje. Sodni zdravniki so pri razstavežu ugotovili, da je bila Selmaisterova zverinsko umorjena. Imela je poleg nestetih lahkih poškodb na glavi, rokah in prsih tudi zlomljeno jezično kost, kar je pričalo, da je bila zadavljena. Manjkala je dalje gornja desna čeljust, deloma tudi leva, obe nosni kosti, desni nbel in vsi melički deli na tej strani lica.

Orožniki so takoj aretirali Marijo Stajner in njenega sina Josipa, kakor tudi rudarja Josipa Kokolja, ki je stanoval pri njih. Vsi trile so v preiskavi dolgo odločno tajili vsako krivdno na umoru, čeprav so našli na njihovem domu vse polno krvavih sledov. Šele po daljšem času je končno Josip Stajner skesano priznal, da je umor zasnovala njegova mati, izvršil so ga pa vsi trile dne 27. marca zvečer in sicer na sledeči način:

Popoldne sta prišla Josip Kokolj in mladi Stajner domov iz gozda v Ljubljah, kjer sta bila na delu. Ko so poljužnili, je pozvala mati Josipa Kokolja, naj gre Micko ubiti. Vsi trile so stopili nato v hlev in našli staro Micko pri vratih, kjer se je jokala. Kokolj, ki je imel pod sukno skrito sekuro, se je zadri nad njo in ji ukazal, da mora takoj v jasli, kar je revica tudi storila. Marija Stajner jo je zgrabila nato za obe nogi, njen sin z eno roko za obe njeni drobni roki, z drugo pa jo je tiščal za vrat, da ne bi kričala. V tem hipu je Kokolj udaril Micko s sekuro po obrazu. Ker pa je močno zavpila, jo je tebebil ponovno po obrazu z usesom sekire, naker je utihnila. Kokolj ji je potem s krušnim nožem izrezal obraz in vrzel kožo, meso in kosti svinji, ki je vse požrla. Po umoru so jo hoteli zakopati za vrto, a so svoj prvotni načrt opustili.

Ceravno je mladi Josip Stajner vse priznal, pa Kokolj in njegova mati odločno odklanjata vsako krivdno na umoru. Izgovarjata se drug na drugega. Mladi Stajner je dne 12. maja celo pozval mater z mesedami: «Čas je že, da priznate!», vendar je ta ostala trdovratna in se zato domneva, da je umor zasnovala ona in navedla Josip Stajner za izvršitelja. Josip Stajner je ta ostala trdovratna in se zato domneva, da je umor zasnovala ona in navedla Josip Stajner za izvršitelja. Josip Stajner je ta ostala trdovratna in se zato domneva, da je umor zasnovala ona in navedla Josip Stajner za izvršitelja.

Kakor v celi preiskavi, sta tudi pri današnji razpravi Josip Kokolj in Marija Stajner dosledno tajila vsako krivdno, dočim je Josip Stajner skesano priznal in določno očit celotno dejanje.

Ker so porotniki na edino vprašanje na umor pri prvih dveh obtoženih soglasno, pri Josipu Stajner pa z devetimi glasovi potrdili, sta bila Josip Kokolj in Marija Stajner

obsojena na smrt na vešilih.

Josip Stajner pa, ker je še mladoleten (star komaj 16 let) in je ravnal pod vplivom svoje matere in groznoj Kokolja ter je skesano vse priznal, na šest let težke ječe.

Predsednik senata je bil višji sodni svetnik dr. Bračič, zagovorniki pa za Kokolja dr. Vrečko, za Marijo Stajner dr. Ogrizek in za Josipa Stajner dr. Božič.

S tem je bilo poletno zasedanje porotnega sodišča v Celju končano.

Maribor, 11. junija.

Carinski škandal v Mariboru

11 obtožencev. Ogromen naval občinstva. Kako so se vršile manipulacije.

Danes se je pričela pred mariborskim porotnim sodiščem senzacionalna razprava, ki vzbuja v vsej širši javnosti ogromno zanimanje. Ni dvoma, da spada današnja razprava med največje porotne procese, kar jih pozna slovenska porotna kronika. Že več dni se govori po Mariboru samo o tej takozvani carinski aferi, ki je že svoječasno vzbudila obilo pozornosti v naši javnosti. Zadeva prehaja sedaj v svoj končni stadij, ko bo ljudsko sodišče definitivno izreklo o njej svojo sodbo. Znano je, da ima vsa zadeva pestro pre zgodovino in da tudi ni manjkalo poskusov, da se vsa afera zavile v temno politično kopreno. Tudi je javna tajnost, da se je v prid obtožencem interviralo ne le pri vseh kompetentnih uradnih, ampak celo pri sodnih inštancah od strani raznih odličnikov, ki so skušali stvar omiliti, češ da gre pri vsej zadevi edino le za borbo proti srbstvu, ker je v kriminalno afero zapletenih več carinskih uradnikov Srbov. Nimamo namena, prejudicirati ali vzbujati kak dvom, vendar poudarjamo, da so pri nas ravno sodišče še vedno na tako visoki stopnji, da mora biti vsak tak poskus že a priori odklonjen. Kdor je kriv, ta spada pred sodišče, kajti edino na ta način bo odstranjeno ono veliko zlo, ki razleda vse naše javno življenje in ki se mu pravi korupcija. Zaupamo v pravičnost justice in pričakujemo, da bo tudi v tem procesu dano popolno zadoščenje zakonu in pravici.

Obtoženci.

Ze zarana jutraj je bil naval občinstva pred sodiščem ogromen. Sodna dvorana se je namah napolnila. Med avditorijem je bilo zlasti opaziti čame, carinske in finančne uradnike in mnogo drugega občinstva. Mnogo ljudi je moralo oditi, ker niso našli v

Na dež se je obrnilo.

Prav priporočljivo je za vsakogar, da je v posesti izbornega angleškega dežnega pišča od tvrdke

Drago Schwab. Ljubljana

dvorani prostora. Porotnemu senatu predseduje viš. sod. svetnik Guzeji, kot votanta fungirata sod. svetnik Tombach in sodnik Vejnar, zapisnikar je avskultant Verstovšek.

Na zatožni klopi sedi 11 obtožencev: Viljem Hobacher, špedicijski uradnik v Mariboru, Franc Praprotič, zasebni uradnik v Jastrebarskem, Branko Grubič iz Senja, Vasilje Marković iz Podgorice, carinski uradnik v Mariboru, Stevo Tončič iz Karlovca, špediter v Mariboru, Ludvik Zorzut iz Goriškega, carinski uradnik v Teki, Edo Rupp iz Stare Pazove, carinski uradnik na Jesenicah, France Praznik iz Gornjega Grada, carinski uradnik v Dravogradu, Franc Knez iz Požege, carinski uradnik v Mariboru, Makso Karlovič s Sušaka, carinski uradnik v Mariboru, Rafael Nafuss, trgovec v Zagrebu. Obtoženec Henrik Sommer z Dunaja radi težke bolezni ne prisostvuje razpravi. Javno obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Jančič, obtožence zagovarja osem zagovornikov.

Ogromna škoda države.

Najprej je bila obtožencem prečitana občirna obtoženica, ki navaja: Da so carinski uradniki v svoji službi zlorabili zaupano jim oblast ter s tem prizadeli državi ogromno materijelno škodo, in sicer: Branko Grubič s tem, da je carinil za špedicijsko tvrdko A. Hobacher v paketih došlo blago po nižjih cenah kot zakonito predpisani carinski tarifi ter si dal za to izplačati od Viljema Hobacherja in Franca Praprotiča 50 do 60.000 Din. Nadalje, da je v družbi z Vasiljem Markovičem in v dogovoru s Henrikom Sommerjem ter Stevo Tončičem carinil 30 zabojev Sommerjevega blaga namenoma samo za 74.703.20 Din mesto 353.165.50 Din in da je nadalje navigoval trgovca Maksa Pucherja in carinskega posrednika Adama Mariča, da carinlta z njegovo pomočjo po nižji cenil kot zakonito predpisani tarifi ter mu izplačata del s protizakonitim carinjenjem doseženega dobička.

Vasilje Marković je obtožen, da je v družbi Grubiča in dogovorno s Sommerjem in Tončičem istočasno carinil omenjene zaboje samo za 74.703.20 Din mesto 535.183.50 Din. Nadalje sta obtožena Vasilje Marković in Franc Praznik, da sta v Dravogradu carinlta za špedicijsko tvrdko Hobacher došlo blago po nižji kot zakonito predpisani tarifi ter si dal zato izplačati od Viljema Hobacherja in Franca Praprotiča 50 do 60.000 Din in Franc Praznik sam se 27.095 Din. Nadalje navaja obtoženica, da je Edo Rupp v Godorovcih na naslov Franca Praprotiča došlo, za špedicijsko tvrdko A. Hobacher namenjeno blago, vozil s svojim osebnim avtom tvrdki A. Hobacher v Maribor, ne da bi blago zacarinil ter si dal zato izplačati od Hobacherja 30 do 40.000 Din. Ludvik Zorzut je obtožen, da je k temu kaznivemu dejanju s prigovarjanjem in nasvetovanjem napeljeval.

Maksu Karloviču očita obtoženica, da je od Rafaela Nafussa po špedicijski tvrdki A. Hobacher poslan 201 zaboj blaga napakno označil kot gladko bombažno tkanino ter tako zacarinil po nižji cenil kot zakonito predpisani tarifi in si dal za to delo obljubiti od Nafussa 160.000 Din in je dobil na ta račun od Viljema Hobacherja in Franca Praprotiča izplačanih 50.000 Din. Franjo Knez je k temu kaznivemu dejanju napeljeval s prigovarjanjem in nasvetom ter se je s storilci dogovoril o deležu na dobičku. Dalle pravi obtoženica, da sta Viljem Hobacher in Franc Praprotič namenoma pripomogla k izvršitvi navedenih zločinov s tem, da sta postredovala med carinskimi uradniki in trgovcem Sommerjem in Nafussijem ter izplačevala carinskim uradnikom za protizakonito carinjenje denar, ki sta ga dobila od Sommerja in Nafussa. Stevo Tončič in Henrik Sommer sta se tudi dogovorila s storilci o deležu na dobičku po izvršenem dejanju.

Branko Grubič, Vasilje Marković, France Praznik, Edo Rupp, Maks Karlovič so s tem zakrivil hudodelstvo zlorabe uradne oblasti po § 101 k. z., Branko Grubič se vrhu tega hudodelstvu poskušnega napeljevanja k hudodelstvu sokrivde zlorabe uradne oblasti. Zadnje hudodelstvo so zakrivil tudi Viljem Hobacher, Franc Praprotič, Stevo Tončič, Henrik Sommer in Rafael Nafuss.

Razslpno življenje obtožencev.

V razlogih obtožbe, ki obsegajo 8 strani, navaja državno pravdnštvo v glavnem sledeče: V Mariboru se je že del časa govorilo in to nekako v času od oktobra 1924 do septembra 1925, da se vršijo pri tukajšnji carinarnici velike nerednosti v škodo države in da omogoča te nerednosti špedicijska tvrdka A. Hobacher v Mariboru. Povod tem govorilcem je dalo življenje nekaterih carinskih uradnikov in bratov Hobacher, ki nikakor ni bilo v skladu z njihovimi dohodki. Ugotovilo se je, da izdajajo navedeni v kavarnah in za različne naslade in ugodnosti svojega življenja zneske, ki si jih pri svojem poklicu ne morejo pridobiti na pošten način. O tem je kmalu zvedela policija, ki je odredila okoli 1925 preiskavo pri tvrdki Hobacher in kmalu zbrala toliko obtežljivega gradiva, da je bilo izvršenih več aretacij.

Sodna preiskava in policijske poizvedbe so doznale, da je imel Viljem Hobacher v zvezi z nekimi carinskimi uradniki v Mariboru, Dravogradu in Murski Soboti ter predvsem s trgovcem Henrikom Sommerjem na Dunaju in Rafaelom Nafussijem v Zagrebu dobro izvedeno organizacijo, ki je

svojim dejanjem prizadejala državi...
Poročila avstrijskega zveznega urada za zdravstvo poročajo o številnih trihinoznih obolenjih na Dunaju in v Inomostu.

Privediti...
Sokolsko društvo v Domžalah priredi v nedeljo 13. t. m. ob 16. uri javno telovadbo.

Sokol, Ljubljana II. priredi v nedeljo, 13. junija ob 17. uri na letnem telovadbišču na Prulah javno telovadbo.

Delavce...
ki so vajeni obdelovanja lesa, iščemo za takoj. — Istotam se sprejema nekaj mizarjev samec iz okolice Celja.

Sokolsko društvo Moste...
priredi v nedeljo, dne 13. junija ob 10. uri dopolnilno v svoji telovadnici na Selu.

Zalug pri Ljubljani...
Tukajnja «Citalanca» priredi v nedeljo dne 13. t. m. vrtno veselico.

Gorenjska sokolska župa v Kranju...
poziva vsa v župi včlanjena društva, da se korporativno udeležijo športne nastajalskega zletja.

Silivnica pri Celju...
Sokolski društvi Šmarje pri Jelšah in St. Jurij ob južni telovadnici, priredita v nedeljo dne 13. t. m. javni telovadni nastop.

Trgovski pomočnik...
dober prodajalec, samec in vojašine prost, verziran v mošani stroki, se sprejme takoj. Cenj. ponudbe pod «Marjivo» na upr. «Jutra» v Mariboru. 16660

Služkinja...
za vse, dobra kuharica, 30 do 35 let stara, se išče za boljše rodbino dveh oseb. Ponudbe na naslov: Zorka Karamatna, Zemun, Karamatna 17. 16650

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—
Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Trgovski pomočnik...
dobro, 1800 zaposlenja. — Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Bojša moč». 16708

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Štedite pri obutvi. Nabavljajte si samo prvovrstnih obuval, ki po trpežnosti prekašajo vse dosedanje izdelke.
Take čevlje izdeluje in prodaja samo DOKO Prešernova ul. št. 9 (dvorišče).

Miren zakonski par...
išče sobo, po možnosti s enoparobno kuhinjo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Brez otrok 91». 16692

Mesečna soba...
na Dvorskem trgu 11 se odda solidnemu gospodu s 1. julijem. Pojasnila daje G. Kastner, istotam v I. nadstropju. 16698

Uradnica...
se sprejme takoj na stanovanje in hrano. Naslov v upravi «Jutra». 16684

Zračna soba...
se odda. — Kje, pove uprava «Jutra». 16742

Posodim 12.000 Din...
tistemu, ki mi prekrbi ališvir v trgovini, kjer bi živel in prodajal, ostr. vstopim kot družabnica, ev. prevzamem s tem kapitalom filialko. Kolodvorska ulica št. 34, desno I. 16687

Gospoda — plesalca...
na gasilski veselici pri Novaku na Vili lanske lože, se naproša za soprotno svidenje jutri na veselici ob «Zavijaku» na Vili. — Njegova nepomana plesalka, ki je bila v beli obleki 16724

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Privediti...
Sokolsko društvo v Domžalah priredi v nedeljo 13. t. m. ob 16. uri javno telovadbo.

Sokol, Ljubljana II. priredi v nedeljo, 13. junija ob 17. uri na letnem telovadbišču na Prulah javno telovadbo.

Delavce...
ki so vajeni obdelovanja lesa, iščemo za takoj. — Istotam se sprejema nekaj mizarjev samec iz okolice Celja.

Sokolsko društvo Moste...
priredi v nedeljo, dne 13. junija ob 10. uri dopolnilno v svoji telovadnici na Selu.

Zalug pri Ljubljani...
Tukajnja «Citalanca» priredi v nedeljo dne 13. t. m. vrtno veselico.

Gorenjska sokolska župa v Kranju...
poziva vsa v župi včlanjena društva, da se korporativno udeležijo športne nastajalskega zletja.

Silivnica pri Celju...
Sokolski društvi Šmarje pri Jelšah in St. Jurij ob južni telovadnici, priredita v nedeljo dne 13. t. m. javni telovadni nastop.

Trgovski pomočnik...
dober prodajalec, samec in vojašine prost, verziran v mošani stroki, se sprejme takoj. Cenj. ponudbe pod «Marjivo» na upr. «Jutra» v Mariboru. 16660

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Maribor...
V Mariboru iščem opremljeno sobo s posebnim vzhodom, najraje s razgledom na Pohorje s 20. t. m. Dopise s ceno pod «Uradnik 15» na upr. «Jutra». 16672

Uradnica...
se sprejme takoj na stanovanje in hrano. Naslov v upravi «Jutra». 16684

Zračna soba...
se odda. — Kje, pove uprava «Jutra». 16742

Posodim 12.000 Din...
tistemu, ki mi prekrbi ališvir v trgovini, kjer bi živel in prodajal, ostr. vstopim kot družabnica, ev. prevzamem s tem kapitalom filialko. Kolodvorska ulica št. 34, desno I. 16687

Gospoda — plesalca...
na gasilski veselici pri Novaku na Vili lanske lože, se naproša za soprotno svidenje jutri na veselici ob «Zavijaku» na Vili. — Njegova nepomana plesalka, ki je bila v beli obleki 16724

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Maribor...
V Mariboru iščem opremljeno sobo s posebnim vzhodom, najraje s razgledom na Pohorje s 20. t. m. Dopise s ceno pod «Uradnik 15» na upr. «Jutra». 16672

Uradnica...
se sprejme takoj na stanovanje in hrano. Naslov v upravi «Jutra». 16684

Zračna soba...
se odda. — Kje, pove uprava «Jutra». 16742

Posodim 12.000 Din...
tistemu, ki mi prekrbi ališvir v trgovini, kjer bi živel in prodajal, ostr. vstopim kot družabnica, ev. prevzamem s tem kapitalom filialko. Kolodvorska ulica št. 34, desno I. 16687

Gospoda — plesalca...
na gasilski veselici pri Novaku na Vili lanske lože, se naproša za soprotno svidenje jutri na veselici ob «Zavijaku» na Vili. — Njegova nepomana plesalka, ki je bila v beli obleki 16724

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 10-13 k. s., s prikljupnim vozom, vse v zelo dobrem stanju, se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Harley». 16714

Harold Lloyd...
Vkljub dvojnemu programu in visokim nabavnim stroškom cene nezvišane. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Priskrbite si pravočasno vstopnico. «Elitni Kino Matica» vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Veliki dvojni program! Popolnoma novi! Prvič v Jugoslaviji! Največji filmski umetnik sveta, slavni LON CHANEY igra istočasno doktorja Satana in njegovega grbestega slugo v senzacionalnem, deloma koloriranem velofilmu: Čudotvorni sanatorij Doktor Satan

Prodaja...
Tkanine za pohištvo gobelina, peresa za pohištvo, vrvice, pasova, šablje in orodje za tapetnike itd. — Zadrževanje cene in vzorec Trgovinske k. d., Zagreb, Ilica br. 45. 16711

Službe...
(iščemo) Skladiščnik...
28 let star, išče službo kjerkoli. Gre tudi za potnika ali poslovilca. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod «Agilna 46». 16640

Prodajalka...
stara 23 let, izveščena mešana stroka, jevlina in poštena. Išče mesto. Ponudbe na trdnico Ivan Raš, Podlehnik pri Ptaju. 16720

Pisarniška moč...
večja v vseh pisarniških delih (književnost, korespondenca, stenoigrafija, slovnost, stenografija itd.), s prakso, išče službo v večjem podjetju. Obvlada slovenski, srbskohrvatski in nemški jezik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Marjivo 79». 16679

Harley Davidson...
motorno kolo, 1

Gaston Leroux:

Prikazen v Operi

»Iz tretjega podzemlja, od koder sva bila tako nesrečno pregnana, gospod... in kamor se takoj vrneva... Povedati vam čem točno, kje je to,« je dejal Perzijec z nenamno izpremenjenim glasom... »Vhod je med kmetijo in zapuščeno kuliso iz »Lahorskega kralja, natančno tam, kjer je umrl Jožei Buquet...«

»A, mislite nadstrojnika, ki so ga našli obešenega?«
 »Da, gospod,« je z nenavadnim naglasom pristavil Perzijec, »tam, kjer so našli obešenega Buqueta, a vrvi niso nikjer več mogli izslediti!... Naprej! Pogumno na pot!... Roko na strel, gospod... Toda kje sva?«

Perzijec je moral iznova prižgati svetilko. Bleščeči pramen je vperil k dvema širokima hodnikoma, ki sta se križala v desnem oglu in so se njuni oboki izgubljali v neskončnosti.

»Mislim, da sva v vodovodnem oddelku,« je dejal... »Nikjer ne opažam ognja, ki prihaja iz centralne kurilnice.«

Stopajoč pred Raoulom, je iskral poti in se je naglo ustavljal, kadar se je zbal, da bi utegnil priti mimo kak vodar. Čuvati sta se morala tudi pred svitlom nekake podzemeljske kovačnice, ki so jo končno pogasili in pred katero je Raoul spoznal iste demone, ki jih je opazila Kristina na svojem prvem potu v ujetništvo.

Tako sta se polagoma vračala pod orjaško podzemlje odra.

Tedaj sta morala biti prav na dnu kadi, v veliki globočini, saj so pri zgradbi Opere izkopalj zemljo celih petnajst metrov pod vodno plastjo, ki je tedaj zalivala ta del prestolice. Vso to ogromno množino vode so morali izčrpati... Sesalke so izbrizgale toliko vode, da bi se dal z njo napolniti prostor, ki bi imel površino dvorišča v Louvru in poldrugo višino stolpov notre-damske cerkve.

Navzlic temu pa je ostalo še celo podzemeljsko jezero.

V tistem hipu se je Perzijec dotaknil stene in rekel:

»Če se ne motim, bi tole utegnil biti zid, ki spada k jezerskemu bivališču!«

Tedaj je potrkal na steno kadi. Morda ni odveč, da izve čitatelj, kako je bilo zgrajeno dno in stene kadi.

Da ne bi voda, ki obdaja zgradbo, ostala v neposrednem dotiku z zidovi, na katerih počiva cela gledališka stavba, in da bi se obvrovale tesarske, mizarske in ključavničarske naprave, kakor tudi ogromna zaloga platna in dekoracij mokrote je bil stavbenik primoran zgraditi povsod dvojni oklop.

Zidava dvojnega ozidja je zahtevala celo k... Perzijec je trkal tedaj na notranjo steno oklopa, ko je govoril Raoul o jezerskem bivališču. Kdor pozna arhitekturo Opere, ta bi moral iz Perzijevih besed sklepati, da je bila Erikova tajništvena hiša zgrajena med obema stenama dvojnega oklopa.

Na Perzijevih besedah se je Raoul vrgel k zidu in je hlastno prsluškoval.

... Toda slišal ni ničesar... ničesar razen daljnih korakov, ki so odmevali po podu v zgornjem delu gledališča.

Perzijec je iznova ugasil svetilko.

»Pozor!« je dejal... »Pazite na roko! In sedaj tiho! Skušala bova še enkrat dospeti do njega.«

Potegnil ga je za sabo do malih stopnic, po katerih sta prej prišla navzdol.

... Hodila sta navkreber, ustavljajoč se pri vsaki stopnici in prežeč v senco in tišino...

Tako sta dospela navzgor do tretjega podzemlja...

Tedaj je Perzijec pomignil Raoulu, naj poklekne. Plazeč se po kolenih in pomagaje si z eno roko — druga je ostala v naznačeni legi — sta prišla do zadnjega zidu.

Ob tem zidu je slonela obsežna kulisa iz »Lahorskega kralja«.

... Čisto blizu kulise je stal steber... Med kuliso in stebrom je bilo prostora za eno samo človeško telo.

... Za telo, ki so ga našli nekega dne obešeno... za truplo Jožefa Buqueta.

Perzijec se je kleče ustavil in je poslušal.

Za hip se je zdelo, da se obotavlja. Gledal je Raoula, nato je uprl oči kvišku k drugemu podzemlju, od koder je prihajal med dvema deskama medli soj svetilke.

Očividno je bila ta svetloba Perzijcu nadležna.

Končno je zmajal z glavo in se odločil.

Splazil se je med stebrom in kuliso iz »Lahorskega kralja.«

Raoul mu je bil za petami.

Perzijec je obtipaval steno s prosto roko. Raoul je videl, kako je za trenutek krepko pritisnil na steno, kakor je bil pritisnil na zid v Kristinini loži...

... Skala se je zanihala...

V steni se je prikazala luknja...

Perzijec je potegnil iz žepa pištolo in je pomignil Raoulu, naj stori enako. Napel je petelina.

In odločno, še vedno kleče se je spustil v luknjo, ki jo je premik skale napravil v zidu.

Raoul je hotel iti prvi, pa se je moral zadovoljiti, da je šel za Perzijcem.

Luknja je bila zelo ozka. Perzijec se je hitro ustavil. Raoul je čul, da obtipava skalo okrog sebe. Nato je še enkrat potegnil svetilko, sklonil se naprej, ogledoval nekaj pred seboj in takoj zopet ugasil svetilko. Raoul je slišal te besede, izgovorjene v eni sapi:

»Padla bova nekaj metrov globoko; spustiti se morava brez šuma; sezujite čevlje!«

Perzijec je prvi pristopil k izvršitvi te operacije. Podal je obutev Raoulu.

NAJMODERNEJŠE NAJCENEJŠE BEŠ ČEVLJI MODA LETOŠNJEGA POLETJA

 <p>IZ BOKSA ALI ŠEVROJA</p> <p>BEŠ DIN 229.-</p> <p>Mod. 15655</p>	 <p>IZ BOKSA ALI SEVROJA</p> <p>BEŠ DIN 229.-</p> <p>Mod. 16655</p>
---	---

IZ PLATNA

BEŠ DIN.
89.-

Rata

Najpopolnejši
Stoewer
 šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana
 Šelenburgova ulica 6 I.
 trezotičen pouk 15-letna garancija
 Telefon št. 980 28

Rektografični, kopirni, računski in povosčeni zvitki (role) zaregistrirane blage, ne in računske stroje. Barve, matrice in spec. papiri za razmnoževanje Barvni trakovi Pico in Braco ter ogljeni papir

L. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.
 telefon št. 980. ul. 27 a telefon št. 980.

B. S. A. Motocikli

in priklopc najnovejši modeli l. 1926 po znižanih cenah dospeli. Na ogled in poskušnjo pri **JUGO AUTO**, d. z. o. z. Ljubljana, Duna sva cesta 36. Telef. 236. Cenik na zahtevo brezplačno 163 a

Blagajničarica se sprejme

v podružnico trgovine **LUDOVIK KUCHARIČA** na Vtinci. Predlogoj: izučena trgovina, z večletno prakso, starejša moč, če mogoče s kav-ijo. Plačilni pogoji po 4631-a dogovoru!

†

Potrli v globoki žalosti naznanjamo pretresujočo vest, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, tast, gospod

FRAN ROBIDA
 sodni oficijal

v petek, 11. junija ob četr 4 pop. po dolgem mučnem trpljenju v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika bo v nedeljo, dne 13. junija ob 14:30 iz hiše žalosti Emonska cesta šte. 4 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. junija 1926.

Globoko žalujoči:

Hedviga Robida, soproga — Mila poroč. Šetinc, Mara, Franjo, otroci — Robert Šetinc, zet.

†

Naznanjam vsem prijateljem in znancem, da je moj uslužbenec, 41 let zvesto in udano opravljajoč svoje posle, gospod

Martin Jenko

po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi umira-jočih, s noči ob 20 uri zatisni svoje trudapolne oči.

Pogreb blagopokojnika se vrši v soboto, dne 12. junija ob 17. uri izpred mrtvašnice državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnega ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu!

V LJUBLJANI, dne 11. junija 1926.

Viktor Rohrman imenom tvrdk
 M. Pakič in V. H. Rohrman.

4666 a

VESELJE

vsakega knjigovodje so lepo in pregledno črtane poslovne knjige v trpežni vezavi, ki jih izdeluje 41 a - V.

KNJIGOVEZNIKA K. T. D. V. LJUBLJANI,
 KOPITARJEVA ULICA 6./II.

Podružnica oficirske zadrage
 v Ljubljani

je dobila razne tkanine prvovrstne kakovosti in platno angleškega izvora. Ima na skladišču šivalne stroje in ure, ki jih daje svojim članom proti odplačilu. 4598 a

Zadnja moda

ie ažur in entlane cipke v perilu — Ugodne nizke cene pri.

TONI JAGER-CERNE,
 Ljubljana, Dvorn. trg 1 715